

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS EMOR • MAAMAR 6

ביאור ע"פ והניף הכהן אותם

Explicación del versículo
“Y el kohen los mecerá”

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/emor/6/

1 ביאור ע"פ והניף הכהן אותם

Una explicación del versículo: «Y el kohen los mecerá».

2 הנה מתחלה נבאר ענין תהו ותיקון. והנה שרש האדם הוא מעולם התיקון נעשה אדם בצלמנו,

אכן שרש דצ"ח [דומם צומח חי] הוא מבחי' עולם התהו שקדם לעולם התיקון וכמ"ש באדרא (דקל"ה סע"א

[סוף עמוד א] וע"ב)

Ahora explicaremos primero el asunto de Tohu (caos) y Tikún (rectificación). La raíz del alma del hombre proviene del Mundo de Tikún: "Hagamos al hombre a Nuestra imagen". Pero la raíz de lo inanimado, lo vegetal y lo animal proviene del nivel del Mundo de Tohu, que precedió al Mundo de Tikún, como está escrito en la Idra (folio 135, final del lado a y lado b).

בענין עולם התהו ובגין דתיקונא דא דאדם לא אשתכח לא יכילו למיקם כו' ע"ש ודף קמ"א ע"ב שבחי' עולם התיקון הוא בחי' אדם.

acerca del Mundo de Tohu: "Y como no se encontraba este tikún (configuración) de Adam, no podían subsistir", etc.; véase allí; y en el folio 141b, donde se dice que el nivel del Mundo de Tikún es el nivel de Adam (Hombre).

והענין יובן ממה שאנו רואים למטה באדם בחי' מציאות נבדל מכל הברואים שהוא מושל בכל הברואים וכמ"ש וירדו בדגת הים כו'.

El asunto se comprenderá a partir de lo que vemos aquí abajo en el hombre: un modo de existencia distinto del de todas las criaturas, pues gobierna sobre todas ellas, como está escrito: "Y que dominen sobre los peces del mar", etc.

3 והענין הוא לפי שאדם הוא בחי' פרצוף כלול מעשר ספירות וכל המדרגות של כל הברואים ואינו

בבחי' מדרגה ומדה אחת מיוחדת לבד

La explicación es que el hombre es el nivel de un partzuf (configuración), que comprende las diez Sefirot y todos los niveles de todas las criaturas, y no está en la condición de un único nivel y atributo particular

כמו שארי הברואים שיש לכל אי' מדה מיוחדת בלתי הרכבה מזולתו כלל כמ"ש ואת כל עוף כנף למינהו כו'

como las demás criaturas, cada una de las cuales tiene un atributo particular, sin mezcla alguna con ningún otro, como está escrito: «y toda ave alada según su especie», etc.,

נפש חיה למינה כו', כמו ד"מ [דרך משל] בעופות הנשר טבעו רחמני על בניו והעורב טבעו אכזרי,

«ser viviente según su especie», etc. Por ejemplo, entre las aves: el águila es por naturaleza compasiva con sus crías, y el cuervo es por naturaleza cruel.

הנה לא יש בנשר הרכבה מאכזריות כלל שמטבע העורב, וכמ"כ [וכמו כן] להיפוך בעורב אין כלל מטבע הנשר שלא יש בו נטי' [נטייה] ממדת האכזריות אפילו כמלא נימא שיתגלה בעורב אחד פעם א' רחמים

Así, en el águila no hay mezcla alguna de la crueldad propia de la naturaleza del cuervo; y, del mismo modo, a la inversa, en el cuervo no hay nada de la naturaleza del águila: no tiene ni siquiera el más mínimo alejamiento del atributo de crueldad, de modo que la compasión llegue a manifestarse en un solo cuervo siquiera una vez

(וכמ"ש בגמרא עירובין דכ"ב א' כתובות מ"ט ב' וע"ש בתוס' [בתוספות]) והיינו מחמת כי נבראו טבעם במדה א' בלתי התכללות ממדות אחרות.

(como está escrito en la Guemará, Eruvin 22a [y] Kesubos 49b; y véase allí Tosafot). Esto se debe a que su naturaleza fue creada con un solo atributo, sin inclusión mutua de otros atributos.

והיינו לפי ששרשם מעולם התהו שהיו הספירות זה תחת זה ולא היו בסוד פרצופים וקוין שהוא בחינת ההתכללות וכדלקמן.

Y esto se debe a que su raíz proviene del Mundo de Tohu, donde las Sefirot estaban una debajo de la otra y no se hallaban en la estructura de partzufim y líneas (kavim), que constituye el nivel de la inclusión mutua, como se explicará [más adelante].

וכמ"כ [וכמו כן] גם המלאכים שנק' ג"כ ע"ש עופות ועוף יעופף ועוף זה מיכאל יעופף זה גבריאל.

Del mismo modo, también los ángeles son llamados por el nombre de «aves»: «y que las aves vuelen»; «aves» (ve'of): este es Mijael; «vuelen» (ye' ofef): este es Gavriel.

הנה מיכאל הוא שר של מים חסד אהבה וגבריאל שר של אש בחי' גבורה יראה כו' כל א' במדה מיוחדת ולכן אין מלאך אחד עושה שתי שליחות.

Mijael es el príncipe del agua, Jésed (bondad), amor; y Gavriel es el príncipe del fuego, el nivel de Guevurá (contención), temor, etc.: cada uno corresponde a un atributo particular. Por eso, un ángel no cumple dos misiones.

אבל לא כן האדם הוא בטבעו מורכב מכמה מדות שונות דבר והיפוכו (ולשון הרמב"ם [הרבי משה בן מימון])
(בהקדמה לפירוש המשניות)

Pero el hombre no es así: por naturaleza está compuesto de muchos atributos diferentes, de una cosa y de su opuesto. (En palabras del Rambam) (en la Introducción al Comentario sobre la Mishná):

כל מיני בעלי חיים והאילנות יש להם פעל אחד בלבד או ב' פעלים כו' אבל האדם יעשה מעשים רבים משתנים זה מזה כו'.

"Todas las especies de animales y los árboles tienen una sola acción, o dos acciones, etc.; pero el hombre realiza muchas acciones que difieren unas de otras", etc.

והנה מלבד שיש לו מכל הע"ס [העשר ספירות] ג' שכליים וז' מדות אף גם זאת בכל מדה מהמדות והשכליים הוא כלול ג"כ משאר המדות ד"מ [דרך משל] באכזריות שלו כלול רחמנות

Ahora bien, además de tener [algo] de las diez Sefirot —tres facultades intelectuales y siete atributos emocionales—, hay todavía más: cada uno de los atributos emocionales y de las facultades intelectuales contiene también los demás atributos. Por ejemplo, en su crueldad está incluida la compasión,

כמו אב המכה את בנו שהכאה זו אכזריות היא והרי כלול בה רחמנות ואהבה שאינו מכה אותו רק מפני אהבתו וחמלתו עליו וכמ"ש חושך שבטו שונא בנו ואוהבו שחרו מוסר.

como en el caso de un padre que golpea a su hijo: ese golpe es crueldad, y sin embargo incluye compasión y amor, pues solo lo golpea por el amor y la piedad que siente por él, como está escrito: "Quien escatima la vara odia a su hijo, pero quien lo ama lo disciplina desde temprano".

וכן עד"ז בשאר המדות גם כלול בו מבחי' דומם צומח חי (הן בגופו שהשערות הן בחי' צומח כו' והן בנפשו כלול דצי"ח [דומם צומח חי] רוחניים האותיות הן בחי' דומם והמדות בחי' צומח כו')

Y así también sucede con los demás atributos. Él incluye asimismo [algo] de los niveles de lo inanimado, lo vegetal y lo animal (tanto en su cuerpo, pues el cabello corresponde al nivel vegetal, etc., como en su alma, que incluye lo inanimado, lo vegetal y lo animal espirituales: las letras corresponden al nivel inanimado, y los atributos emocionales, al nivel vegetal, etc.).

ועמ"ש בפ' בראשית ע"פ וייצר בענין שגוף האדם היה מתחלה דומם משא"כ גוף הבע"ח [הבעלי חיים] כו' והיינו לפי שהאדם כולל ממדבר עד דומם) ולכן נקרא האדם עולם קטן.

Y véase lo escrito en la parashá Bereshit, sobre el versículo “Y formó”, acerca de que el cuerpo del hombre fue inicialmente inanimado, a diferencia del cuerpo de los animales, etc.; esto se debe a que el hombre incluye [todo], desde lo parlante hasta lo inanimado). Por eso se llama al hombre un mundo pequeño.

וכ"ז [וכל זה] הוא מחמת שנברא בצלם ודמות שלמעלה אדם דלעילא אשר הוא בחי' פרצוף ופרצוף הוא קשר ע"ס [עשר ספירות] וכל ספירה כלולה מע"ס [מעשר ספירות] וכידוע ההפרש בין נקודה ספירה לפרצוף

Todo esto se debe a que fue creado a imagen y semejanza de lo que está Arriba, el Adam Supremo (Adam dele'eila), que es el nivel de un partzuf; y un partzuf es una estructura que reúne las diez Sefirot, cada una de las cuales está compuesta a su vez por diez Sefirot, como es sabido [respecto de] la diferencia entre un punto (nekudá), una Sefirá y un partzuf

[בע"ח [בעץ חיים] שער כ"ט שער הפרצופים פ"ז [פרק ז'] כ' [כתב] כי נקודה הוא עשייה שבספירה. וספירה הוא בחי' הספירה שלימה מאבי"ע [מאצילות בריאה יצירה עשיה] שבה. ופרצוף הוא קשר י"ס [י' ספירות] וכל ספירה מהם שלימה מאבי"ע [מאצילות בריאה יצירה עשיה] עכ"ל [עד כאן לשונו]

(En Etz Chaim, Shaar 29, Shaar HaPartzufim, capítulo 7, escribió: “Pues un punto es la Asiá dentro de la Sefirá; una Sefirá es el nivel de la Sefirá completa con la Atzilut, Beríá, Yetzirá y Asiá que hay en ella; y un partzuf es la unión de diez Sefirot, cada una de las cuales está completa con Atzilut, Beríá, Yetzirá y Asiá”. Fin de la cita.)

גם יש בפרצוף בחי' מוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] אשר באו בשינויים לפעמים בחינת גדלות ופעם קטנות ומחמת

También hay en un partzuf un nivel de intelecto (mojin): Jojmá, Biná y Daat, que se manifiestan con cambios: a veces en el estado de gadlut (madurez) y otras en el de katnut (inmadurez). Y debido a que

כי בצלם אלקים נעשה האדם שלמטה ג"כ לכן יש בו כל בחי' הנ"ל גם בחינת פנימית וחיצונית.

el hombre de abajo también fue hecho “a imagen de D'os”, por eso se encuentran en él todos los aspectos mencionados antes, así como los aspectos de la dimensión interior (pnimiut) y la dimensión exterior (jitzoniut).

4 וכל אלה אין בשאר הברואים לבד מאדם שנברא בצלם אלקים שהוא בחי' אדם העליון שכולל הכל

Y ninguna de estas cosas se encuentra en las demás criaturas, excepto en el hombre, que fue creado a imagen de D'os, que es el nivel del Adam Supremo, quien incluye todo.

וגם במרכבה כתיב ופני אדם לארבעתן אנפי זוטרי ואנפי רכבא וע"כ נאמר באדם וירדו בדגת הים ובעוף השמים כו'

Y también acerca de la Carroza está escrito: "y el rostro de un hombre para los cuatro", rostros pequeños y rostros grandes. Por eso se dice del hombre: "Y que dominen sobre los peces del mar y sobre las aves de los cielos", etc.:

שכמו שאדם דלעילא על דמות הכסא דמות אדם עליו מלמעלה מושל על כל הארבע חיות המרכבה הכוללים כל החיות פרטיים כו'

pues, así como el Adam Supremo —"sobre la semejanza del trono, una semejanza como la apariencia de un hombre sobre él, desde arriba"— gobierna sobre las cuatro jayot (seres vivientes) de la Carroza, que incluyen a todas las criaturas vivientes particulares, etc.,

כך האדם לפי שנעשה בצלם אלקים וכולל ג"כ הבחי' דצ"ח [דומם צומח חי] לכן הוא מושל ורודה בכולם [ועיין בפרדס של"א פ"ח. ובשל"ה [ובשני לוחות הברית] בהקדמה בבית ישראל]:

así también el hombre, puesto que fue hecho a imagen de D'os e incluye asimismo los niveles de lo inanimado, lo vegetal y lo animal, gobierna y domina sobre todos ellos. (Véase Pardes, Sha'ar 31, capítulo 8; y Shelah, en la Introducción, en [la sección] Beit Yisrael.)

5 ב והטעם לכ"ז [לכל זה] למה אדם דוקא הוא בא בהתכללות ופרצוף ולא שאר בעלי חיים היינו מפני דשרש אדם

2. La razón de todo esto —por qué específicamente el hombre aparece con inclusión recíproca y como un partzuf, y no los demás seres vivos— es que la raíz del hombre

הוא מעולם התיקון ושרש דצ"ח [דומם צומח חי] הוא מעולם התהו שקדם לבחי' תיקון וכנ"ל, דהנה שבירת הכלים דתהו היה מחמת שהיה ריבוי האור והכלי הי' [היה] קטן מהכיל

proviene del Mundo de Tikún, mientras que la raíz de lo inanimado, lo vegetal y lo animal proviene del Mundo de Tohu, que precedió al nivel de Tikún, como se mencionó antes. Pues la ruptura de las vasijas de Tohu se produjo porque había una abundancia de luz y la vasija era demasiado pequeña para contenerla.

ולכן נשברו הכלים ונפלו למטה בבי"ע והאור נסתלק למעלה. ולכן נעשה אח"כ עולם התיקון מיעוט האור וריבוי הכלים.

Por eso las vasijas se quebraron y cayeron abajo, a Beríá, Yetzirá y Asiá, y la luz se retiró hacia arriba. Por eso, posteriormente, se creó el Mundo de Tikún: con una disminución de la luz y un aumento de las vasijas.

והנה מהו ענין ריבוי האור היינו התגלות האור בתוקף ובתגבורת בתכלית (וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ מים רבים כו' מי נח).

Ahora bien, ¿qué significa que haya una abundancia de luz? Significa que la luz se revela con fuerza y con la máxima intensidad (como se explica en otro lugar, en la explicación del versículo “Muchas aguas”, etc., “las aguas de Nóaj”).

ולכן היו ז' מדות דתהו זה תחת זה בלי התכללות זה מזה כלל, מחמת כי האור והמדה הי' [היה] בא בהתגלות ובתגבורת לכן לא היה מתחבר עם המדה שכנגדו והיו ענפין מתפרדין.

Por eso, los siete atributos de Tohu estaban uno debajo del otro, sin ninguna inclusión recíproca entre ellos. Como la luz y el atributo se manifestaban con revelación e intensidad, no se unían con el atributo opuesto, y eran ramas que se separaban unas de otras.

עד"מ למטה מה שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] לעולם יהא רך כקנה וזהו דוגמת עולם התיקון ואל יהא קשה כארז שזהו בחי' עולם התהו.

A modo de analogía en el plano inferior, nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: “Que la persona sea siempre suave como una caña” —esto ejemplifica el Mundo de Tikún— “y que no sea dura como un cedro”, que corresponde al nivel del Mundo de Tohu.

ד"מ [דרך משל] איש הקשה במדותיו בלי נטות מהם כלל. כך היה אותו האור והמדה בא בחוזק והתגלות המדה ההיא

A modo de analogía, un hombre que es rígido en sus atributos, sin apartarse de ellos en absoluto. Así también, aquella luz y aquel atributo se manifestaban con fuerza y con una revelación plena de ese atributo;

לכן לא היה נכלל ממדה אחרת כלל מחמת ריבוי התגלות המדה ההיא וזה נקרא ריבוי האור אשר כל אחד על מעמדו דמדה ההיא דייקא בלי התכללות היפוכו

por eso no se incluía en absoluto con ningún otro atributo, debido a la abundante revelación de ese atributo. Y esto se denomina abundancia de luz: cada uno [permanece] en su propio terreno, precisamente en el atributo que le corresponde, sin inclusión recíproca con su opuesto.

ולכן לא היו יכולים הכלים לסבול האור הרב והחזק ונשברו ונפלו בבי"ע והאורות נסתלקו למעלה שנשארו למעלה בבחי' העלם.

Por eso, las vasijas no pudieron soportar la luz grande e intensa; se quebraron y cayeron en Beríá, Yetzirá y Asiá, y las luces se retiraron hacia arriba, donde quedaron en un estado de ocultamiento.

אמנם עולם התיקון הוא מיעוט האור היינו שאין המדה באה בתגבורת כ"א דוגמת ענין רך כקנה שיכול לנטות ממדתו.

Sin embargo, el Mundo de Tikún consiste en una disminución de la luz; es decir, el atributo no se manifiesta con intensidad, sino más bien como «blando como una caña», que puede inclinarse apartándose de su propia medida.

6 וע"כ הוא בבחי' קוין והתכללות המדות זה מזה חסד כלול מגבורה וגבורה מחסד. וזהו כי התיקון הוא בחי' אדם משא"כ בתהו כנ"ל בשם הזהר

Por eso, se encuentra en el modo de líneas (kavim) y de inclusión mutua de los atributos: Jésed incluye a Guevurá, y Guevurá, a Jésed. Y esto explica por qué Tikkun es el nivel de Adam, a diferencia de Tohu, como se mencionó antes en nombre del Zóhar.

והיינו כי האדם הוא בחי' פרצוף שהוא התכללות מע"ס [מעשר ספירות] יחד וגם כל הע"ס [העשר ספירות] כלולים מכולם ולהיות בחי' התכללות זו זהו דייקא בעולם התיקון מטעם הנ"ל.

Es decir, Adam es el nivel de un partzuf, que consiste en la inclusión mutua de las Diez Sefirot, y en que cada una de las Diez Sefirot incluye también a todas las demás. Esta inclusión mutua se da específicamente en el Mundo de Tikkun, por la razón mencionada antes.

7 ולכן גם האדם שלמטה לפי ששרשו מהתיקון לכן הוא כלול מכל המדות וגם כל מדה יש בה התכללות מכולם

Y por lo tanto, también el hombre de abajo, puesto que su raíz proviene de Tikún, comprende todos los atributos, y cada atributo contiene también una inclusión mutua de todos ellos.

אבל בחי דצי"ח [דומם צומח חי] ששרשן נמשך מהספירות דתהו שלא היה בהם בחי התכללות לכן כמ"כ [כמו כן] בטבע דצי"ח [דומם צומח חי] שיש לכל בעל חי מדה מיוחדת ואין בה מדה אחרת כלל וכנ"ל.

Pero los niveles de lo inanimado, lo vegetal y lo animal, cuya raíz se extiende desde las Sefirot de Tohu, en las que no había inclusión mutua, tienen asimismo esta característica en su naturaleza: cada animal posee un atributo particular, sin que haya en él ningún otro atributo, como se mencionó antes.

והנה מ"מ בחי תהו קודמת והגבה למעלה בשרשה מבחי תיקון (וכמ"ש באג"ה [באגרת הקודש] קרוב לסופו כי הן מס"ג שבפנימית א"ק [אדם קדמון] והתיקון ע"י מ"ה הוא יוצא מהמצח הארה בעלמא כו', ועיין מזה בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ וישב ד"ה חכמת המסכן וס"פ קרח).

Sin embargo, el nivel de Tohu precede y es más elevado, en su raíz, que el nivel de Tikún (como está escrito en Iggeres HaKodesh, cerca del final, que estos provienen de [el Nombre] Sag en la dimensión interior de Adam Kadmon, mientras que Tikún, por medio de [el Nombre] Mah, emana de la frente como un mero destello, etc.; véase también al respecto el Ramaz, al comienzo de Parshas Vayeshev, en el pasaje que comienza "La sabiduría del hombre pobre", y al final de Parshas Korach).

אך אעפ"כ [אף על פי כן] מצד ההתכללות הנ"ל יש בתיקון מעלה גבוה שאינה בבחי תהו. כי יש בתיקון גילוי אור א"ס שאין בתהו והוא כמ"ש בזהר קוב"ה [קודשא בריך הוא] לא שריא

No obstante, a pesar de ello, en virtud de la inclusión mutua mencionada antes, Tikún posee una elevada superioridad que no existe en el nivel de Tohu. Pues en Tikún hay una revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) que no existe en Tohu. Y esto es como está escrito en el Zohar: "El Santo, bendito sea, no mora

אלא באתר שלים פי קוב"ה [קודשא בריך הוא] הוא עצמות המאציל אנת הוא שלימותא דכולא ואינו שורה אלא באתר שלים היינו כשיש התכללות למטה וקשר וחיבור הע"ס [העשר ספירות] יחד

sino en un lugar íntegro". El significado es que el Santo, bendito sea, es la esencia del Emanador, "Tú eres la perfección de todo", y solo mora en un lugar íntegro; es decir, cuando hay inclusión mutua abajo y las Diez Sefirot están vinculadas y unidas entre sí;

אזי ישכון בהם אור א"ס שלימותא דכולא מה שלמעלה מע"ס [מעשר ספירות] ולא מכל אליו מדות איהו כלל.

entonces morará en ellas la Luz Infinita, "la perfección de todo", que está por encima de las Diez Sefirot, "y Él no es en absoluto ninguno de estos atributos".

משא"כ כשכל מדה היא בפ"ע [בפני עצמו] אין זה כלל אתר שלים שיהיה השראה משלימותא דכולא כו'.

En cambio, cuando cada atributo está por sí mismo, esto no constituye en absoluto un lugar íntegro donde pueda morar "la perfección de todo", etc.

ולכן בתיקון ע"י ההתכללות בבחי' פרצוף אדם העליון נמשך השראת אור א"ס משלימותא דכולא משא"כ בעולם התהו וזהו מעלה יתירה ועצומה דבחי' אדם שבתיקון על עולם התהו

Por lo tanto, en Tikún, mediante la inclusión mutua en el nivel del partzuf del Adam Superior, se atrae la morada de la Luz Infinita, de "la perfección de todo", a diferencia de lo que ocurre en el Mundo de Tohu. Y esta es la inmensa superioridad adicional del nivel de Adam en Tikún sobre el Mundo de Tohu.

(ו"ז"ש [וזהו שכתוב] ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך כו' וכמו שמצינו במ"ת [במתן תורה] ויחן ישראל באחדות אז ניתנה תורה. ועמ"ש סד"ה שניך כעדר הרחלים, ועמ"ש במ"א בד"ה ויאמר ה' הן עם אחד כו')

(y esto es [el significado de] lo que está escrito: "Bendícenos, Padre nuestro, a todos como uno, con la luz de Tu rostro", etc.; y como encontramos en la Entrega de la Torá: "E Israel acampó" en unidad, y entonces fue entregada la Torá. Véase lo escrito al final del discurso que comienza "Tus dientes son como un rebaño de ovejas"; y véase lo escrito en otro lugar, en el discurso que comienza "Y Havaíá dijo: 'He aquí, son un solo pueblo'", etc.,

שבמקום ההתכללות שבקדושה ממשיכים האור מבחי' עקודים בכלי א' וזהו בחי' שלימותא דכולא שלמעלה מהתהו כי עולם התהו הוא מבחי' נקודים ועולם העקודים בחי' טעמים ובענין טנת"א [טעמים נקודות תגין אותיות] הטעמים בכתר ונקודות בחכמה כו' וכמ"ש במ"א):

que en el lugar de la inclusión recíproca en la santidad se atrae la luz del nivel de Akudim, [unida] en una sola vasija, y este es el nivel de "la perfección de todo", que está por encima de Tohu. Pues el Mundo de Tohu pertenece al nivel de Nekudim, y el Mundo de Akudim al nivel de taamim; y en el tema de taamim, nekudot, taguín y otíot (notas de cantilación, vocales, coronas y letras), los taamim están en Kéter y los nekudot en Jojmá, etc., como se explica en otro lugar):

8 ג והנה אחר ששוכן בבחי' תיקון הארת אור א"ס שלמעלה מע"ס [מעשר ספירות] עיי' יכולים אח"כ ליכלל המדות והספירות בבחי' ביטול במציאות ממש יותר מקודם שהיה ההתכללות רק מחמת חלישת התגלות האור כענין רך כקנה כו'

3. Ahora bien, una vez que la iluminación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), que está por encima de las diez Sefirot, mora en el nivel de Tikún, gracias a ello los atributos y las Sefirot pueden luego incluirse [unos en otros] en un estado de verdadera autoanulación (bitul) de [su] existencia, más que antes, cuando la inclusión mutua se debía únicamente al debilitamiento de la revelación de la luz, como en "flexible como una caña", etc.,

אבל לא בחי' עצמיות הביטול ממש. אכן בהגלות נגלות עליהם גילוי אור א"ס שלימותא דכולא אשר כל המדות כאין נגדו.

pero no en el nivel de la esencia misma de la autoanulación. Sin embargo, cuando se revela abiertamente sobre ellos la revelación de la Luz Infinita, "la perfección de todo", ante la cual todos los atributos son como nada —

כי כשמו כן הוא שאינו בבחי' מדה ח"ו [חס ושלום] אלא למעלה מעלה עד אין קץ אפילו מבחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] מקור המדות.

pues Él es tal como indica Su nombre: no pertenece, D'os libre, a la categoría de un atributo, sino que está infinitamente más elevado, incluso por encima del nivel de Jojmá, Biná y Daat, la fuente de los atributos —

9 ואזי המדות היו לאחדים ובטלים ממש כנר בפני אבוקה באורו ית' המאיר להם ואין תופסים מקום כלל.

Entonces los atributos se vuelven uno y quedan verdaderamente anulados, como una vela ante una antorcha, en Su luz, bendito sea, que resplandece sobre ellos; y no ocupan lugar alguno.

וזהו ענין עושה שלום במרומיו בין שר של מים ושר של אש וכמ"ש באג"ה [באגרת הקודש] ע"פ והיה מעשה הצדקה שלום כו'

Y este es el sentido de "Él hace la paz en Sus alturas": entre el príncipe del agua y el príncipe del fuego; como está escrito en Iggeres HaKodesh, acerca del versículo "Y la obra de la justicia será paz", etc.;

ע"ש (והתכללות זו הוא בחי ביטול אמיתי ממש שלמעלה מבחי הביטול דרך כקנה כו' עד שאפילו כשהמדות היו בריבוי האור היו בטלים ומתכללים

véase allí. (Y esta interinclusión es el nivel de la autoanulación verdadera y efectiva, que está por encima del nivel de la anulación a la manera de "como una caña", etc.; tanto es así que incluso cuando los atributos tenían una abundancia de luz, estaban anulados e incluidos [unos en otros],

וכמו בעולם העקודים שודאי היה שם ריבוי האור יותר מבנקודים ואעפ"כ [ואף על פי כן] לא היה שם שבה"כ [שבירת הכלים] ח"ו [חס ושלום] והיינו מחמת קרבתן לאור א"ס שע"י הם בבחי ביטול אמיתי כו' והתכללות אמיתי עד שעקודים בכלי א'.

como en el Mundo de Akudim, donde ciertamente había una abundancia de luz mayor que en Nekudim; sin embargo, allí no hubo quebrantamiento de las vasijas, D'os no lo permita. Esto se debió a su proximidad a la Luz Infinita, por la cual se encuentran en un estado de autoanulación verdadera, etc., y de interinclusión verdadera, hasta el punto de que estaban ligados en una sola vasija.

ומבחי ביטול זה נמשך אח"כ בעולם התיקון ג"כ ע"י השראת אור א"ס הנמשך בעולם התיקון שע"י נמשך בהם הביטול האמיתי כו'. ועמ"ש בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו בענין שבת תתאה

Y de este nivel de autoanulación se extiende después también al Mundo de Tikún, mediante la morada de la Luz Infinita que se extiende en el Mundo de Tikún, por la cual se infunde en ellos la autoanulación verdadera, etc. Véase también lo escrito en la explicación del versículo "Guardarán Mis Shabatot", acerca del Shabat inferior,

שהוא עליי [עליה] בי"ע באצ"י ביטול היש ושבת עילאה הוא עד"י באצ"י ג"כ בחי ביטול אמיתי בבחי אין מקור החכמה כו' והיינו ג"כ כמש"כ [כמה שכתוב] שע"י התגלות אור א"ס בעולם התיקון נמשך ביטול עליון יותר כו').

que consiste en el ascenso de Beriá, Yetzirá y Asiá a Atzilut, la anulación del yesh (algo); y el Shabat superior es, de igual manera, también en Atzilut: el nivel de la autoanulación verdadera en el nivel de ayin (nada), la fuente de Jojmá, etc. Y esto también concuerda con lo escrito [aquí]: que mediante la revelación de la Luz Infinita en el Mundo de Tikún se extiende una autoanulación más elevada, etc.).

והיינו ענין מלגאו איהו שם מ"ה [שם מ"ה] דאיהו ארח אצילות ושקיו כו' היינו השראת אור א"ס ששורה בשם מ"ה [שם מ"ה] דחכמה מבחי' שלימותא דכולא אשר כל אורות ומדות בטלים במציאות נגד התגלות אור א"ס

Y este es el sentido de “Dentro está el Nombre Mah, que es el sendero de Atzilut y su riego”, etc.: es decir, la morada de la Luz Infinita, que mora en el Nombre Mah de Jojmá, del nivel de “la perfección de todo”, por lo cual todas las luces y los atributos quedan anulados en su existencia ante la revelación de la Luz Infinita.

ולכן איהו ארח אצילות שמקשר ומחבר לכל אורות וספירות דאצילות שיהיו מתחברין בהתכללות גמור ואמיתי

Y por eso es “el sendero de Atzilut”, que une y conecta todas las luces y las Sefirot de Atzilut, para que se unan en una interinclusión completa y verdadera

(ואפשר שזהו ענין מ"ש בליקוטי הש"ס [הששה סדרים] מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] כפ"י הבאת שלום בין אדם לחבירו דהיינו אסתכלותא אנפין באנפין בין האדם לחבירו שהוא האריך בזעיר.

(Y quizás este sea el sentido de lo escrito en Likkutei HaShas del Arizal, de bendita memoria, acerca de la explicación de “hacer la paz entre un hombre y su prójimo”: es decir, la mirada cara a cara entre “un hombre” y “su prójimo”, que es [la mirada de] Arij hacia Zeir.

והענין כי לגבי א"א נק' המדות דאצילות זעיר אנפין כי קטן יעקב אבל ארך אפים וגדל חסד היינו שהמדות הן בלי גבול וכמ"ש בד"ה ויהי בשלח פרעה וסד"ה בכ"ה בכסלו.

El punto es que, en relación con Arij Anpín, los atributos de Atzilut se llaman Zeir Anpín, pues “Yaakov es pequeño”; pero “lento para la ira (erej apáyim) y grande en bondad” significa que los atributos son ilimitados, como se explica en el discurso que comienza “Y sucedió cuando el faraón envió” y al final del discurso que comienza “El día veinticinco de Kislev”.

וזהו ג"כ ענין ההפרש בין גדולה לחסד וכמ"ש במ"א. ונמצא בכתר עליון המדות הן בבחי' גדולה ותוקף ואעפ"כ [ואף על פי כן] הן בהתכללות בתכלית והיינו מעוצם הביטול לגבי א"ס ב"ה וכנ"ל בענין עקודים

Y este es también el sentido de la diferencia entre Guedulá (grandeza) y Jésed, como se explica en otro lugar. Resulta que en Kéter Elión (la Corona Suprema) los atributos están en un estado de grandeza y fortaleza y, aun así, se incluyen unos en otros en grado sumo; esto se debe a la intensidad de su autoanulación ante el Infinito, bendito sea, como se mencionó arriba respecto de Akudim.

וזהו כתר עליון כו' מלגאו איהו שם מ"ה [שם מ"ה] כו' וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב וע"פ הראיני את מראיך ולכן נקי הכתר אדם, ובפרדס ערך אדם שהכתר נקרא אדם קדמון והיינו

Y este es [el sentido de] “Kéter Elión”, etc., “en su interior está el Nombre Mah”, etc., como se explica en otro lugar, en la explicación del versículo “¿Quién contó el polvo de Yaakov?” y del versículo “Muéstrame tu aspecto”. Por eso Kéter se llama Adam; y en el Pardes, en la entrada Adam, [se afirma] que Kéter se llama Adam Kadmón; es decir,

כי א"ק [אדם קדמון] הוא כתר דכללות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] כו' וכאשר נמשך מבחי' זו ג"כ בז"א דאצילות כנזכר לעיל שע"י ההתכללות נמשך ושורה בו מבחי' שלימותא דכולא זהו ענין הבאת שלום בין אדם לחבירו.

porque Adam Kadmón es el Kéter de Atzilut, Beriá, Yetzirá y Asiá en su conjunto, etc. Y cuando [algo] de este nivel también se extiende a Zeir Anpín de Atzilut, como se mencionó arriba, de modo que mediante la inclusión mutua [algo] del nivel de “la perfección de todo” se extiende y reposa en él, este es el sentido de “hacer la paz entre un hombre y su prójimo”.

ואפשר שזהו ג"כ פ"י וענין מה שמו ומה שם בנו היינו ב' בחי' מ"ה [שם מ"ה] שהן ב' בחי' אדם הנ"ל.

Y quizás este sea también el significado y el sentido de “¿Cuál es Su nombre y cuál es el nombre de Su hijo?”: es decir, dos niveles de Mah, que son los dos niveles de Adam mencionados arriba.

והיינו ב' בחי' ההתכללות הנ"ל הא' ע"י בחי' רך כקנה הב' ע"י גילוי אור א"ס משלימותא דכולא מ"ה [שם מ"ה] שמו מלגאו איהו שם מ"ה [שם מ"ה].

Y estos son los dos niveles de inclusión mutua mencionados arriba: el primero, mediante el nivel de “flexible como una caña”; el segundo, mediante la revelación de la Luz Infinita proveniente de “la perfección de todo”: “Mah es Su nombre”, “en su interior está el Nombre Mah”.

ועיין בזהר בלק דקצ"א ע"ב ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ובפרדס ערך מה דפ"י מה שמו היינו חכמה עילאה כו' וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] ג"כ בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה.

Véase al respecto el Zohar, Balak, folio 191b, y el Mikdash Melej allí, y el Pardes, en la entrada Mah, donde se explica que “¿Cuál (mah) es Su nombre?” se refiere a la Jojmá suprema, etc.; y como también se explica en el discurso que comienza “Para comprender la explicación del asunto de ‘Los Patriarcas son ellos mismos el Carruaje’”.

י"ל [יש לומר] דמ"מ מקור ההמשכה הוא מבחי' כתר אלא שהוא ע"י החכמה וכנודע מענין יחוד או"א [אבא ואימא] שבק"ש [שבקריאת שמע] ששרש ההמשכה מלמעלה מעלה כו' והנה מבואר בליקוטי הש"ס [הששה סדרים] שם בשם האד"ר [האדרא רבא] כי בעידנא דמסתכל אריך בז"א אזי גורם זיווג בין ז"א ונוק' [ונוקבא].

Puede decirse que, no obstante, la fuente de la emanación proviene del nivel de Kéter, aunque esta se realiza por medio de Jojmá, como es sabido por el tema de la unión de Aba e Ima durante la recitación del Shemá, cuyo origen está muy por encima, etc. Ahora bien, se explica en Likkutei HaShas allí, en nombre de la Idra Rabá, que cuando Arij contempla a Zeir Anpín, provoca una unión entre Zeir Anpín y Nukvá.

וזהו שמהבאת שלום בין אדם לחבירו נמשך אכילת פירות בעוה"ז עפ"מ"ש [על פי מה שכתוב] בזהר בפי' בהעלותך דקנ"ו א' בגין דהאי קרן כו' וע"ד איבא דיליה וע"ש במק"מ [במקדש מלך]

Y esto explica [por qué] de "hacer la paz entre un hombre y su prójimo" proviene el consumo de frutos en este mundo, de acuerdo con lo escrito en el Zohar, en Parshas Beha'aloscha, folio 156a: "Porque este principal", etc., "y por eso su fruto", etc.; véase allí también Mikdash Melech.

וזהו ענין אדם דדברי הימים באלף רבתי שאתוון רברבין שרשן מבחי' כתר וע"י הארת הכתר נמשך זיווג זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] וזהו מ"ש בפי' מצורע דנ"ג ע"ב אדם דא שלימו דכולא.

Y este es el significado de "Adam" en Crónicas, escrito con una alef grande: las letras grandes tienen su raíz en el nivel de Kéter, y mediante la iluminación de Kéter se produce la unión de Zeir Anpín y Nukvá. Esto es lo escrito en Parshas Metzora, folio 53b: "Adam: este es la perfección de todo".

וזהו שנמנו במשנה אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעוה"ז כו' כבוד אב ואם וגמ"ח [וגמילות חסדים] והבאת שלום כו' ותלמוד תורה כנגד כולם והיינו לפי שע"י כ"ז [כל זה] ממשיכים אור א"א בז"א ע"י או"א [אבא ואימא] כנ"ל בענין מ"ה [שם מ"ה] שמו כו'.

Y esto explica [por qué] la Mishná enumera: "Estas son las cosas cuyos frutos la persona consume en este mundo, etc.: honrar al padre y a la madre, los actos de bondad y hacer la paz, etc.; y el estudio de la Torá equivale a todas ellas". Esto se debe a que, por medio de todas estas acciones, se atrae la luz de Arij Anpín hacia Zeir Anpín a través de Aba e Ima, como se mencionó arriba a propósito de "Mah es Su nombre", etc.

ובענין גמילות חסדים יובן ממ"ש במ"א בפ"י אל עליון גומל חסדים טובים. ועמ"ש ג"כ ע"פ וארשתיו לי לעולם בשם הזהר בפ"י לעולם ועמ"ש בד"ה הוי' יחתו מריביו איך ע"י המשכה זו מא"א [מאריך אנפין] מתמתקים כל הדינים ועיין בר"ח פ"ב משער האהבה בענין

El tema de los actos de bondad se comprenderá a partir de lo explicado en otro lugar sobre el significado de "D'os Altísimo, que prodiga bondades buenas". Véase también lo escrito sobre el versículo "Te desposaré conmigo para siempre", en nombre del Zohar, acerca del significado de "para siempre"; y véase lo escrito en el discurso que comienza "Havaíá: Sus adversarios serán quebrantados", acerca de cómo, mediante esta emanación desde Arij Anpín, se endulzan todos los juicios. Véase también Reishit Jojmá, capítulo 12 de Sha'ar HaAhavah, sobre el tema de

כי המלך בוטח בה' ובחסד עליון כל ימוט כו' ועמ"ש בד"ה הנה להבין שרש ענין מתן תורה בפ' יתרו גבי דוד בשתים ולא עלתה לו. וע' עוד מענין אכילת פירותיהן בעוה"ז באג"ה [באגרת הקודש] בד"ה וילבש צדקה (כשריון).

"Pues el rey confía en Havaíá, y por la bondad del Altísimo no vacilará", etc. Véase también lo escrito en el discurso que comienza "Ahora, para comprender la raíz del tema de la entrega de la Torá", en Parshas Yisro, acerca de David: "con dos, y no se le imputó". Véase además sobre el tema de "consumir sus frutos en este mundo" en Iggeres HaKodesh, en el discurso que comienza "Y se vistió de justicia como de una cota de malla".)

ומעתה יובן ענין נעשה אדם כו' וירדו בדגת כו' כי האדם הוא מבחי' תיקון אשר יש בו השראת אור א"ס וגם התכללות כולם כנ"ל

Y ahora se comprenderá el significado de "Hagamos al hombre", etc., "y que dominen sobre los peces", etc.: pues el hombre pertenece al nivel de Tikún, en el que mora la Luz Infinita y también están incluidos unos en otros todos los atributos, como se mencionó arriba.

ולכן יכול האדם דייקא לרדות ולמשול בכולם (ועיין בזהר ח"ב [חלק ב'] דצ"ד סע"ב [סוף עמוד ב.]. ח"ג [חלק ג'] דמ"ח א').

Por eso, específicamente el hombre puede someterlos y gobernar sobre todos ellos (véase Zohar, vol. 2, folio 94, final del lado b; vol. 3, folio 48a).

(והנה לכן יש ג"כ באדם הבחירה. וכמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] פ"ה מהל' [מהלכות / מהלכה] תשובה שע"ז נאמר הן האדם היה כאחד ממנו.

(Por lo tanto, también el hombre tiene libre albedrío, como escribe el Rambam en el capítulo 5 de las Leyes de Teshuvá, pues acerca de esto se dijo: "He aquí que el hombre ha llegado a ser como uno de nosotros".

כלומר הן מין זה של אדם היה יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין שיהא הוא מעצמו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ וכי' ע"ש.

"Es decir: he aquí que esta especie, el hombre, es única en el mundo, y no hay otra especie semejante a ella en este aspecto: que por sí misma conoce el bien y el mal y hace todo lo que desea", etc.; véase allí.

והיינו כמ"ש במ"א שבחיר ה' זו נלקחה מבחי' גבוה מאד שהוא בחי' הממשלה שהמלוכה והממשלה לחי' עולמים ע"ד כשעלה ברצונו הפשוט כו' ואין מעכב על ידו ועד"ז הוא בחי' הבחירה שניתן לאדם עד שאין מי שמעכב על ידו

Y esto concuerda con lo explicado en otro lugar: que este albedrío proviene de un nivel muy elevado, que es el nivel del dominio; pues "la soberanía y el dominio pertenecen al Viviente de los mundos", como cuando "surgió en Su voluntad simple", etc., y nadie puede impedirlo. De la misma manera, se le concedió al hombre la capacidad de elegir, de modo que nadie pueda impedirlo.

אך לפי שבחינה ומעלה הרמה זו ירדה ונתלבשה למטה בגוף הגשמי ובנה"ב [ובנפש הבהמית] שכלולים מטוב ורע ע"כ יכולה להיות ממשלה זו גם לבחור הרע ח"ו [חס ושלום] ה' ישמרנו וזהו וייצר כו' ויפח באפיו כו' צמצומים רבים עד שירד כח בחירה וממשלה זו למטה.

Sin embargo, puesto que este nivel y cualidad elevados descendieron y se revistieron abajo en el cuerpo físico y en el alma animal, que están compuestos de bien y de mal, este dominio también puede elegir el mal, D'os libre, que D'os nos proteja. Y este es [el significado de] "Y formó", etc., "y sopló en sus narices", etc.: muchas contracciones, hasta que esta capacidad de elegir y dominar descendió abajo.

אבל שרש בחינה זו נלקחה ממקום גבוה מאד ועיי' בפרדס שע"ד פ"ט ומה שניתן בחירה וממשלה זו לאדם היינו לפי ששרש בחי' אדם הוא נעלה מאד כנ"ל.

Pero la raíz de este nivel proviene de un lugar muy elevado (véase el Pardes, Sha'ar 4, capítulo 9). Y la razón por la que se concedieron al hombre este albedrío y este dominio es que la raíz del nivel de Adam es muy elevada, como se mencionó arriba.

ולכן ועתה ישראל מה הי' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה כו' וכמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] שם הואיל והרשות בידינו כו')
(להאריז"ל)

Y por eso: "Y ahora, Israel, ¿qué pide de ti Havaiá, tu D'os, sino que Le temas?", etc.; y como escribe allí el Rambam: "puesto que la elección está en nuestras manos", etc.)

ולכן איתא בספרים שהדפק שבאדם מורה על הארת אור א"ס שבתוכו וכמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה] בטעמי מצות פ' וירא כי הדפק אחוריים דאבא והחיות שבתוכו הוא אור הא"ס

Y por eso se afirma en los libros que el pulso del hombre indica la irradiación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) que hay dentro de él; como está escrito en el Likkutei Torah del Arizal, en Ta'amei HaMitzvos, Parshas Vayeira, que el pulso es el aspecto posterior (ajorayim) de Aba, y que la fuerza vital que hay dentro de él es la Luz Infinita.

כי התלבשות אור א"ס הוא בחכמה והדפיקו בחי' רצוא ושוב והיינו בחי' מטי ולא מטי דחכמה לפי שאור א"ס שורה בחכמה:

Pues la Luz Infinita se reviste en Jojmá, y el latido expresa el movimiento de "correr y regresar" (ratzo vashov), es decir, el nivel de "llegar y no llegar" de Jojmá, porque la Luz Infinita mora en Jojmá:

10 ד ומעתה יוכן ג"כ ענין שהאדם ניזון ומקבל חיות מהמאכלים שהם דצ"ח [דומם צומח חי]. וגם הוא מתקן ומעלה אותם עי"ז.

4. Y de esto también se entenderá el hecho de que el hombre se nutra y reciba fuerza vital de los alimentos, que pertenecen a los reinos mineral, vegetal y animal, y que, además, mediante ello los rectifique y los eleve.

דהיינו מפני שהאדם הוא מבחי' תיקון אשר ע"י ההתכללות שורה שם אור הא"ס שלימותא דכולא וכנ"ל דאור א"ס שורה בחכמה.

Esto es porque el hombre pertenece al nivel de Tikún, donde, mediante la inclusión mutua, mora la Luz Infinita, "la perfección de todo", como se mencionó antes; pues la Luz Infinita mora en Jojmá.

11 ולכן יכול האדם בברכתו שמברך ברוך אתה הוי' להמשיך גילוי אור א"ס בחכמה ובחכמה אתברירו

לברר הדצי"ח [הדומם צומח חי] אשר

Y por eso el hombre, mediante la bendición que pronuncia: «Bendito eres Tú, Havaiá», puede hacer descender una revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) en Jojmá —y «por medio de Jojmá son refinados»— para refinar lo inanimado, lo vegetal y lo animal, cuyo...

המוצא פי ה' שבמאכל שרשו מעולם התהו רק שמחמת שבה"כ [שבירת הכלים] נפלו הכלים למטה בבי"ע והאורות נסתלקו למעלה במאציל העליון

«lo que sale de la boca de Havaiá» en el alimento tiene su raíz en el Mundo del Tohu; solo que, debido a la ruptura de las vasijas, estas cayeron a Beríá, Yetzirá y Asiá, y las luces se retiraron hacia lo alto, al Emanador Supremo.

אמנם אחר הביור וההעלאה של המאכל לבחי' התיקון ע"י הברכה הנה עי"ז מתקרבים לאורות שלהן דתהו שנסתלקו למעלה ומתגלים ומתאחדים בהן האורות דתהו.

Sin embargo, después de que la bendición refina y eleva el alimento al nivel de Tikkun, por medio de ello se acercan a sus propias luces de Tohu, que se habían retirado hacia lo alto; las luces de Tohu se revelan en ellas y se unen con ellas.

כמו עד"מ נפש האדם שמסתלקת מהגוף מחמת מיתה ה"י [השם ישמרנו] וצוררה בצרור החיים בג"ע [בגן עדן], וכשיהיה תח"מ [תחיית המתים] שיתעלה הגוף תתגלה ותתלבש בו הנשמה שהיתה בג"ע [בגן עדן] כו'

Como, a modo de analogía, el alma del hombre, que se separa del cuerpo a causa de la muerte — que D'os nos proteja— y queda ligada al vínculo de la vida en el Gan Eden; y cuando llegue la Resurrección de los Muertos y el cuerpo sea elevado, el alma que estaba en el Gan Eden se revelará y se revestirá en él, etc.

כמ"כ [כמו כן] הכלים דתהו שמתו ונפלו בבי"ע אחר שנתקנו ונכללו בבחי' התיקון נתגלה ונמשך בהן נשמתן היינו האורות דתהו.

Del mismo modo, las vasijas de Tohu, que murieron y cayeron a Beríá, Yetzirá y Asiá: después de ser rectificadas e incluidas en el nivel de Tikkun, su alma —es decir, las luces de Tohu— se revela y desciende a ellas.

12 ונמצא שעייזי ניתוסף ריבוי אור גדול לבחי' תיקון שהוא האדם כי האורות דתהו שנסתלקו ונכללו בעצמות המאציל הם גבוהים הרבה מאורות דתיקון כנ"ל רק שמחמת תגבורת ותוקף האור לא יכלה הכלי להכיל כו'

De ello se desprende que, por medio de esto, se añade una gran abundancia de luz al nivel de Tikkun, que es el hombre. Pues las luces de Tohu que se retiraron y quedaron incluidas en la esencia del Emanador son mucho más elevadas que las luces de Tikkun, como se mencionó antes; solo que, debido a la intensidad y la fuerza de la luz, la vasija no pudo contenerla, etc.

אכן אחרי שנתבררו הכלים ונכללו בתיקון שהוא בבחי' ההתכללות אז יחיה עייזי האדם דתיקון שנתגלה בו אור שגדול יותר מהאדם דתיקון כו'

Pero, después de que las vasijas fueron refinadas y quedaron incluidas en Tikkun, que se encuentra en el modo de inclusión mutua, entonces, por medio de esto, el Adam de Tikkun vivirá: se revela en él una luz más grande que el Adam de Tikkun, etc.,

כנ"ל (שהוא מס"ג [משם ס"ג] שבפנימית א"ק [אדם קדמון] כו' ונמצא נכלל בתיקון ב' המעלות שיהיה אורות גדולים כמו בתהו ואף על פי כן יהיה בבחי' התכללות עיי הארת אור א"ס שלימותא דכולא כו' מעין בחינת עקודים כו').

como se mencionó antes (pues proviene de Sag en la dimensión interior de Adam Kadmon, etc.; y así, en Tikkun quedan incluidas ambas ventajas: habrá grandes luces, como en Tohu, y, aun así, estará en un estado de inclusión mutua, mediante la iluminación de la Luz Infinita, «la perfección de todo», etc., algo semejante al nivel de Akudim, etc.).

ובזה יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] (ברכות דנ"ה א' ע"פ וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה' ביחזקאל מ"א כ"ב)

Con esto se entenderá la enseñanza de nuestros Sabios, de bendita memoria (Berajot 55a, acerca del versículo: "Y me dijo: 'Esta es la mesa que está delante de Havaiá'", en Ezequiel 41:22):

פתח במזבח וסיים בשולחן כל זמן שבהמ"ק [שבית המקדש] קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו.

"Comienza con el altar y concluye con la mesa: mientras existía el Santo Templo, el altar expiaba por Israel; y ahora la mesa de una persona expía por ella".

כי הנה ענין הקרבנות הוא העלאת נפש הבהמה ע"י הכהן שהוא חסד דז"א מעולם התיקון וימין מקרבת

Pues bien, el sentido de los sacrificios es elevar el alma del animal por medio del kohén, que es el Jésed de Zeir Anpín, del Mundo de Tikkun, y "la derecha acerca".

ולכן כשמברך ושוחטה ומקריבה ע"ג [על גבין] המזבח הוא מברר רוח הבהמה שנפלה בשבה"כ [בשבירת הכלים] ומעלה אותה לשרשה שמפני שור שבמרכבה עד שנכללת במלי' דאצילות וזה נק' אכילת המזבח.

Por eso, cuando bendice, lo degüella y lo ofrece sobre el altar, refina el espíritu del animal que cayó en la ruptura de las vasijas y lo eleva a su raíz, que proviene de la cara del buey en la Carroza, hasta que queda incluido en Maljut de Atzilut; y a esto se lo llama la comida del altar.

מזבח היינו מלי' דאצי' ועי' מתגלים האורות דתהו ולכן נהנים המלאכים מהקרבנות בהתגלות האורות דתהו אשר משם שרשן, וז"ש [וזהו שכתוב] בזה"ק [בזהר הקדוש] (פי' פנחס דרמ"א א') ואתהניין מיסודא ועקרא דילהון וכמובא באג"ה [באגרת הקודש] סדי"ה איהו וחיוהי.

El altar es Maljut de Atzilut. Por medio de esto se revelan las luces de Tohu; por eso los ángeles obtienen placer de los sacrificios, mediante la revelación de las luces de Tohu, que son su raíz. Y esto es lo que está escrito en el santo Zóhar (Parashat Pinjás, folio 241a): "Y obtienen placer de su fundamento y raíz", como se cita en Igueret HaKodesh, al final del discurso que comienza "Él y Sus fuerzas vitales".

וזהו ריח ניחוח להוי' שע"י הריח שהוא העלאת מ"ן [מיי' נוקבין] מבירור נה"ב [נפש הבהמית] נמשך ניחוח לשון נחית דרגא והוא המשכה להוי'

Y esto es [el significado de] "un aroma grato (re'ach nicho'ach) para Havaia": por medio del aroma, que es la elevación de mayin nukvin (aguas femeninas) procedente de la depuración del alma animal, se atrae hacia abajo nicho'ach —un término [que significa] nachis darga ("un nivel que descende")—, y esto constituye una atracción hacia Havaia;

דהיינו שנעשה הוי' חדשה כי גם בע"ס [בעשר ספירות] דתהו יש שם הוי' ונתגלה ונמשך לע"ס [לעשר ספירות] דתיקון לבחי' שם הוי' דתיקון.

es decir, se produce una Havaia nueva. Pues también en las Diez Sefirot de Tohu está el Nombre Havaia, y este se revela y se atrae hacia las Diez Sefirot de Tikún, al nivel del Nombre Havaia de Tikún.

13 ולכן המזבח מכפר על האדם שמבחי' תיקון ע"י שממשיך ריח ניחוח להוי' כו'. וכמ"כ [וכמו כן] עכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו.

Y por eso el altar expía por el hombre, cuya raíz está en el nivel de Tikkun, al atraer “un aroma grato a Havaia”, etc. Del mismo modo, ahora la mesa de una persona expía por ella,

ע"י אכילתו בברכה וכוונה שע"י ג"כ מברר הדצ"ח [הדומם צומח חי] ומעלה מ"ן [מ"ן נוקבין] משבה"כ [משבירת הכלים] וממשיך גילוי האורות דתהו.

mediante su comida, acompañada de una bendición y de intención; por medio de ello también refina los niveles inanimado, vegetal y animal, eleva mayin nukvin desde la ruptura de las vasijas y atrae una revelación de las luces de Tohu.

אך היינו ע"י שמתפלל תחלה להבטל אליו ית' שזהו בחי' אדם דתיקון שמעלתו הוא בחי'

Pero esto se logra al rezar primero para anularse ante Él, bendito sea; pues este es el nivel del Adam de Tikkun, cuya superioridad es el nivel de

הביטול אדם בגימטריא מ"ה [שם מ"ה] ואז נק' השולחן שולחנו של אדם דוגמא שלמעלה בחי' המלי' דאצי' המבררת הניצוצין נק' שולחן לאדם העליון ז"א דאצילות.

la autoanulación: Adam tiene el valor numérico de Mah (45). Entonces la mesa es llamada “la mesa de una persona (Adam)”, siguiendo el modelo de lo Alto, donde el nivel de Maljut de Atzilut, que refina las chispas, es llamado mesa para el Adam Supremo, Zeir Anpin de Atzilut.

ולכן ע"י מכפר עליו כמו המזבח כו' (ועיין בזהר פ' תרומה דף קנ"ג סע"ב [סוף עמוד ב] ודף קל"ג ע"א. ועיין ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' עקב דרע"א סע"ב [סוף עמוד ב] מענין זה השולחן ועמ"ש בפ' נשא בד"ה כה תברכו כו').

Y por eso, mediante esto, expía por él como el altar, etc. (Véase el Zohar, Parshas Terumah, folio 153, end of side b, y folio 133a; y véase el Raaya Mehemna, Parshas Ekev, folio 271, end of side b, sobre el tema de “esta es la mesa”; y véase lo escrito en Parshas Naso, en el discurso que comienza “Así bendecirán”, etc.):

14 ועתה נבוא לענין תנופת הלחם ע"ג [על גבין] שתי הכבשים. רק מתחלה נקדים ענין השתי כבשים התמידין שבכל יום.

Ahora pasaremos al tema de la elevación del pan sobre los dos corderos. Pero primero introduciremos el tema de los dos corderos de las ofrendas diarias (temidín), que se ofrecen cada día.

דאיתא בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער ה' פ"ג [פרק ג'] בענין עולת התמיד שכל עולה הוא בחי' לאה שהיא עליונה ושם הדינים הקשים כולם ולכן בא עולת התמיד כנגדה למתק דינה.

Pues se afirma en Pri Etz Chaim, Sha'ar 5, capítulo 3, acerca de la ofrenda diaria de ascensión (olat hatamid), que toda ofrenda de ascensión corresponde al nivel de Leá, que es superior y donde se encuentran todos los juicios severos; por eso, la ofrenda diaria de ascensión se trae en correspondencia con ella, para endulzar su juicio.

15 ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ צו שהקשה שהרי עיקר זיווג של שחרית הוא דיעקב ורחל. ופי' שמ"מ צריך ג"כ מיתוק לדיני לאה כו' ע"ש.

Y véase el Ramaz, al comienzo de Parashat Tzav, quien pregunta: ¿pero la unión principal de la mañana es la de Yaakov y Rajel! Y explica que, no obstante, también hace falta endulzar los juicios de Leá, etc.; véase allí.

וביאור ענין דזיווג יעקב ורחל ולאח ושמע"ז באו השני תמידין להמתיק הדינים כו'. כי הנה כתיב כרחל לפני גוזזיה נאלמה ורחל היינו כבש והוא בחי' מל' שנמשלה לרחל.

Y la explicación del asunto de la unión de Yaakov con Rajel y con Leá, y de que para esto vienen las dos ofrendas diarias, a fin de endulzar los juicios, etc., es la siguiente: está escrito: "Como una oveja (rajél) ante sus esquiladores, enmudeció"; y rajél es una oveja, y corresponde al nivel de Maljut, que es comparada con una oveja.

לפי שמצינו שיש ברחל טבע ההכנעה יותר מכל הבהמות. וגם לכל רואה מעירה רחמים עליה וקולה קול המעורר רחמנות.

Pues encontramos que la oveja tiene una naturaleza más sumisa que todos los demás animales. Además, despierta compasión por ella en todo el que la ve, y su voz es una voz que despierta compasión.

וגם שמנחת א"ע [את עצמו] לגזוז ולא תשמיע קולה משא"כ כל הבהמות לא ישקוטו ולא ינוחו כשיבואו לגוזזם

Además, se deja esquila y no hace oír su voz, mientras que los demás animales no guardan silencio ni se quedan quietos cuando vienen a esquilaarlos.

(וכ"ז היא בחי' ההכנעה וביטול בחי' ונפשי כעפר לכל תהיה כמ"ש במ"א בד"ה אם לא תדעי לך).

(Y todo esto corresponde al nivel de sumisión y autoanulación, el nivel de "y que mi alma sea como polvo para todos", como se explica en otro lugar, en el discurso que comienza "Si no sabes").

והדוגמא בזה בשכינה אשר יורדת להשפיע לבי"ע ומחיה גם את החיצונים וסובלת זה ויניקתם מהשערות וזהו ענין לפני גוזזיה נאלמה וכמ"ש ע"פ אלה מסעי בניי [בני ישראל] כו'.

Y el paralelo de esto se encuentra en la Shejiná, que desciende para conferir abundancia a los mundos de Beriá, Yetzirá y Asiá, y da vida incluso a las fuerzas externas (jitzonim); soporta esto, y ellas reciben su sustento de los cabellos. Este es el significado de "ante sus esquiladores, enmudeció", como se explica sobre el versículo "Estos son los viajes de los hijos de Israel", etc.

וכדי להמתיק הדינים דתרין נוקבין לאה ורחל שבהם נאחזים החיצונים נאמר את הכבש אחד תעשה בבקר תעשה לשון תיקון

Y para endulzar los juicios de las dos Nukvot, Leá y Rajel, en las que se aferran las fuerzas externas, está dicho: "El cordero uno ofrecerás por la mañana"; ofrecerás (taasé) es una expresión de rectificación (tikún),

כמו ועשתה את צפרניה ותיקון זה היינו ע"י עולת התמיד שמקריבין הכבש הגשמי ששרשה מעולם התהו ע"ג [על גבין] המזבח

como en "y hará (veasá) sus uñas". Y esta rectificación se realiza mediante la ofrenda diaria de elevación: se ofrece sobre el altar la oveja física, cuya raíz proviene del Mundo del Tohu.

ובזה מעלים מ"ן [מ"ן נוקבין] מהרפ"ח ניצוצין ועי"ז יורד ונמשך מלמעלה מ"ד [מ"ן דוכרין] והוא ענין אש שלמעלה אריי [אריה] דאכיל קרבנין אריי [אריה] אותיות ראיי [ראיה] שהוא הארת שם מ"ה [שם מ"ה] מחכמה המברר המ"ן [המ"ן נוקבין] ועי"ז נמתקים הגבורות דנוק' [דנוקבא].

Y con esto se elevan máyín nukvin (aguas femeninas) de las 288 chispas, y mediante ello descenden y se atraen desde arriba máyín dujrin (aguas masculinas). Este es el significado del fuego de Arriba, "un león que consume las ofrendas": arié (león) contiene las mismas letras que reiyá (visión), que es la iluminación del Nombre Mah desde Jojmá, la cual depura los máyín nukvin; y mediante ello se endulzan las Guevurot de Nukvá.

16 וזהו ענין זיווג יעקב ורחל. וכן הזיווג דלאה כי לכל נוקבא צריך המתקה לבוא מדכורא והיינו בחי' יעקב ז"א דאצי".

Y este es el asunto de la unión de Yaakov y Rajel, y asimismo de la unión de Lea: pues toda Nukvá (lo femenino / Maljut) necesita ser endulzada desde lo masculino (Dejura), es decir, desde el nivel de Yaakov, Zeir Anpin (los atributos emocionales), del Mundo de Atzilut (Emanación).

והענין כי רחל הוא אותיות הדבור ולאה היא אותיות המחשבה ולכן שניהם נק' נוקבא כי אותיות הוא הבחינה אחרונה רק נגד רחל שהוא דבור עלמא דאתגליא נק' לאה שהיא מחשבה עלמא דאתכסיא

La cuestión es que Rajel corresponde a las letras del habla, y Lea, a las letras del pensamiento. Por eso ambas son llamadas Nukvá, pues las letras son el nivel último; sin embargo, en relación con Rajel, que es el habla, llamada el mundo revelado (alma de'isgalya), Lea, que es el pensamiento, es llamada el mundo oculto (alma de'iskasya);

אבל מ"מ גם המחשבה הוא בחי' אותיות כו' והנה התחלקות הקול וההבל במבטא בה' מוצאות הפה הוא ע"י ה"ג [חמש גבורות] מנצפ"ך שמחלקות הקול וההבל לחלקים כו'

pero, no obstante, también el pensamiento es un nivel de letras, etc. Ahora bien, la división de la voz y el aliento al pronunciar, a través de los cinco puntos de articulación de la boca, se produce por medio de las cinco Guevurot, Matzepaj, que dividen la voz y el aliento en partes, etc.

וזהו שבנין הנוק' [הנוקבא] אותיות הוא מהגבורות וכן הוא ג"כ באותיות המחשבה שהם באים ג"כ בהתחלקות

Y esto explica por qué la estructura de Nukvá —las letras— proviene de las Guevurot. Lo mismo ocurre con las letras del pensamiento, que también se presentan divididas,

כמו אותיות הדבור ע"י ה"ג [חמש גבורות] מנצפ"ך דאימא כו' (ועמ"ש ע"פ וגבורתך ידברו להודיע לבני האדם גבורותיו כו' וכד"ה אדי שפתי תפתח)

como las letras del habla, por medio de las cinco Guevurot, Matzepaj, de Ima, etc. (Véase también lo escrito sobre el versículo "Y hablarán de Tu poder, para dar a conocer a los hijos del hombre Sus actos poderosos", etc., y en el discurso que comienza "Ado-nai, abre mis labios").

והנה ע"י השתלשלות הגבורות נמשך יניקת החיצונים שהם הדינים הקשים ויניקתם מפסולת גבורות דקדושה (ועמ"ש מענין זה בד"ה ויקחו אליך פרה בפי חקת).

Ahora bien, a través de la cadena descendente de las Guevurot, las fuerzas externas reciben sustento; estas son los juicios severos, y su sustento proviene del residuo de las Guevurot de santidad (véase también lo escrito sobre este asunto en el discurso que comienza "Y tomarán para ti una vaca", en la sección de Jukat).

אך ע"י יעקב ש הוא בחי' אז יבקע כשחר אורך המשכת אור א"ס השורה בחכמה עילאה ומלמעלה מעלה כו'

Pero por medio de Yaakov, que corresponde al nivel de "Entonces tu luz irrumpirá como el alba", se produce la atracción de la Luz Infinita (Or Ein Sof) que mora en la Jojmá suprema, y desde niveles cada vez más elevados, etc.

ע"י נמתקים הדינים והגבורות ולא יהיה בחי' גוזזיה להפריד השערות והאותיות ביש ודבר ונפרד כו' והיינו ע"י התגלות הביטול מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] כו'.

Por medio de esto se endulzan los juicios y las Guevurot, y no habrá un nivel de "sus esquiladores" que separe los cabellos y las letras y los convierta en una entidad y en algo separado, etc.; esto se logra mediante la revelación de la autoanulación (bitul) del nivel de Jojmá suprema, etc.

17 וזהו דאיתא במ"ח את הכבש אחד יעקב תעשה בבקר כו' כי יעקב הוא הממשיך בחי' כבש ממקורו ושורשו

Y esto es lo que se afirma en Mishnat Jasidim: "El cordero único, Yaakov, ofrecerás por la mañana", etc.; pues Yaakov es quien hace descender el nivel de cordero desde su fuente y raíz,

וכמו שיבוא בסמוך בענין והכשבים הפריד יעקב שממשיך מבחינת כתר וחכמה בחג"ת [בחסד גבורה תפארת] דז"א וזהו ענין כבש.

como se explicará enseguida a propósito de "Y separó Yaakov los corderos": él hace descender desde el nivel de Kéter y Jojmá hacia Jésed, Guevurá y Tiféret de Zeir Anpín; y este es el significado de cordero.

ולכן ע"י המשכה זו שממשיך גילוי זה באותיות המחשבה ודבור מתמתקין הדינים הקשים הנאחזים בצירופי האותיות בין צירוף לצירוף כו'

Y por eso, mediante este descenso, por el cual hace llegar esta revelación a las letras del pensamiento y el habla, se endulzan los juicios severos que se aferran a las combinaciones de las letras, entre una combinación y la siguiente, etc.,

(ועמ"ש מענין זה בפ' פנחס ע"פ את הכבש אחד כו'. ועוד נת' [נתבאר] מענין יעקב אז יבקע בד"ה להבין ענין משמח חתן וכלה בפ' צו).

(Y véase lo escrito sobre este tema en la parashá Pinjás, acerca del versículo “El cordero único”, etc. Y también se explica acerca de Yaakov y “entonces irrumpirá”, en el discurso que comienza “Para comprender el significado de ‘Quien alegra al novio y a la novia’”, en la parashá Tzav.

ועמ"ש עוד מענין להמתיק דיני לאה בביאור ע"פ באתי לגני כו'. וברבות נז' [נזכר] מענין את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני כו' בפ' ויחי פצ"ט גבי בבקר יאכל עד.

Y véase también lo escrito acerca de endulzar los juicios de Leá en la explicación del versículo “He venido a Mi jardín”, etc. Y en Midrash Rabá se menciona el tema de “El cordero único ofrecerás por la mañana, y el segundo cordero”, etc., en la parashá Vayejí, sección 99, a propósito de “Por la mañana devorará la presa”;

נשא פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] רס"א ד'. שה"ש [שיר השירים] רבה ס"פ לסוסתי באסתר בפסוק גם ושת'. זח"א [זהר חלק א] קל"ג א'. דרכ"ט ב'. דרמ"ד א' ח"ג [חלק ג'] דרמ"ב א'. דרכ"ו ב' ברע"מ [ברעיא מהימנא]. ועיין בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' קדושים בד"ה אזהרת שעטנז.

Nasó, sección 14, folio 261d; Shir HaShirim Rabá, al final de [la sección sobre] “A mi yegua”; en Ester, sobre el versículo “También Vashti”; Zóhar, parte I, folio 133a; folio 229b; folio 244a; parte III, folio 242a; folio 226b, en el Raaya Mehemna. Y véase Likkutei Torah del Arizal, parashá Kedoshim, en el pasaje que comienza “La prohibición de shaatnez”.

והובא במק"מ [במקדש מלך] פ' קדושים בדף פ"ו ע"ב איך שע"י קרבן הכבשים מעוררים מדעת עליון דמזל דאריך המזווג או"א [אבא ואימא] ומשם ניתוסף כח לזעיר ואז מזדווג עם המל'. וזהו ענין וישע ה' אל הבל ואל מנחתו כו'):

Y se cita en Mikdash Mélej, parashá Kedoshim, en el folio 86b, cómo mediante la ofrenda de los corderos se despierta desde el Daat superior del mazalá de Arij, que une a Aba e Ima; y de allí se añade fuerza a Zeir, y entonces él se une con Maljut. Y este es el significado de “Y Havaiá se volvió hacia Hevel y hacia su ofrenda”, etc.):

18 ה וזהו ענין והכשבים הפריד יעקב. והנה כמעט בכל מקום בתורה נאמר כבש בי"ת קודם לשי"ן וכאן נאמר כשבים השי"ן קודם לבי"ת וכן נזכר עוד שם בפ' ויצא גבי צאן לבן.

5. Y esto es lo que significa: "Y Yaakov separó los corderos (kesavim)". Ahora bien, en casi todos los lugares de la Torá aparece keves, con la bet antes de la shin; pero aquí aparece kesavim, con la shin antes de la bet. También vuelve a mencionarse allí, en Parshat Vayetzei, en relación con el baño de Laván.

19 והענין יובן בהקד"י [בהקדים] מ"ש דא"י [דאבא ואימא] מלבישים לזרועות דא"י וכמ"ש ג"כ בפע"ח [בפרי עץ חיים] בפ"י עבדים היינו לפרעה ויוציאנו ה' אלקינו או"י [אבא ואימא] שהלבישו לזרועות דא"י וכמ"ש במ"א.

El asunto se entenderá introduciendo primero lo que está escrito: Aba e Ima revisten los brazos de Arij Anpín. Así también está escrito en Pri Etz Chaim, al explicar "Fuimos esclavos del Faraón, y Havaíá, nuestro D'os, nos sacó": Aba e Ima, que revistieron los brazos de Arij, como se explica en otro lugar.

ואיתא ג"כ בע"ח [בעץ חיים] דא"י [דאבא ואימא] יונקים ממזלות דא"י אבא יונק ממזל השמיני ואימא ממזל הי"ג.

También se afirma en Etz Chaim que Aba e Ima reciben sustento de los mazalot de Arij Anpín: Aba recibe sustento del octavo mazal e Ima, del decimotercero.

20 ומזלות הם בחי' שערות לבד. והענין כי לשון יניקה הוא כמו עד"מ הולד שיונק משדי אמו

Y los mazalot son solamente el nivel de los cabellos. El punto es que el término "nutrir" (yeniká) es como, a modo de analogía, un bebé que mama de los pechos de su madre:

הנה עצם מציאות הולד הוא כבר נתהווה מבטן אמו ומה שיונק משדי אמו הוא פועל הגדלה וריבוי באברי הולד.

la existencia misma del bebé ya ha surgido del vientre de su madre, y el hecho de que mame de los pechos de su madre produce crecimiento y aumento en los miembros del bebé.

כמ"כ [כמו כן] פי' וענין אבא יונק ממזל השמיני היינו אחרי שכבר נאצל אבא מאור המאציל אך להיות [להיות] הגדלה וריבוי באור אבא הוא ע"י שיונק ממזל השמיני.

Del mismo modo, el significado y el sentido de "Aba recibe nutrición del octavo mazal" es que, después de que Aba ya ha sido emanado de la luz del Emanador, el crecimiento y el aumento de la luz de Aba se producen al recibir nutrición del octavo mazal.

21 וההגדלה הוא להיות בבחי' פרצוף ומוחין דגדלות ואזי יוכל להשפיע למטה להיות נה"י [נצח הוד יסוד] שלו מוחין לז"א ומז"א לנוק' [לנוקבא] חכמה תתאה מלי דאצילות להחיות בי"ע

Y el crecimiento consiste en alcanzar el estado de un partzuf y de mojin desarrollados (mojin de gadlut); entonces podrá influir hacia abajo, de modo que sus Nétzaj, Hod y Yesod se conviertan en mojin para Zeir Anpín, y de Zeir Anpín para Nukvá: la Jojmá inferior, la Maljut de Atzilut, para dar vida a Beríá, Yetzirá y Asiá.

ואם לא היה בו ההגדלה זו בבחי' פרצוף ומוחין דגדלות לא היה יכול להשפיע למטה בירידות המדרגות

Y si no hubiera tenido este crecimiento hasta alcanzar el estado de un partzuf y de mojin desarrollados, no habría podido influir hacia abajo a través de los descensos de los niveles;

רק אחרי שיונק ממזל השמיני אשר הוא בא מחכמה סתימאה כמ"ש באדר"ז [באדרא זוטא] דרצ"ב א' ומשם נתגדל אור אבא

solo después de recibir sustento del octavo mazal, que proviene de Jojmá Stimaá (la Jojmá oculta), como está escrito en la Idra Zuta, folio 292a, y de allí crece la luz de Aba —

אזי יכול להשפיע למטה וכנודע דדוקא מי שהוא גדול בחכמה יותר הוא שיכול להסביר השכל אף לאחרים והיינו מחמת כי דבר הגבוה יותר יוכל להשפיל ולירד למטה יותר

entonces podrá influir hacia abajo. Y, como es sabido, precisamente quien es más grande en sabiduría puede explicar el concepto incluso a otros; esto se debe a que cuanto más elevado es algo, más puede inclinarse hacia abajo y descender.

ולכן אחר שיונק אבא ממזל הנמשך מח"ס [מחכמה סתימאה] שהוא בחי' גבוה מאד אזי יכול להשפיע למטה.

Por lo tanto, después de que Aba recibe sustento del mazal que se extiende desde Jojmá Stimaá, que es un nivel muy elevado, puede influir hacia abajo.

אבל מקודם לזה אף שאו"א [שאבא ואימא] מלבישים לזרועות דא"א שהם חג"ת [חסד גבורה תפארת] שבכתר עדיין לא היה בהם הגדלה זו ולא יכלו להשפיע למטה המוחין לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] כו'.

Pero antes de esto, aunque Aba e Ima revisten los brazos de Arij Anpín, que son Jésed, Guevurá y Tiféret de Kéter, todavía no habían alcanzado este crecimiento y no podían transmitir los mojin hacia abajo, a Zeir Anpín y Nukvá, etc.;

כ"א הגדלה זו נעשה אחר שמקבל מח"ס [מחכמה סתימאה] שהוא למעלה הרבה מבחי' חג"ת [חסד גבורה תפארת] שבכתר. (ועמ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי הנ"ל גבי פ"י אל עליון גומל חסדים טובים כו'.

más bien, este crecimiento se produce después de que recibe de Jojmá Stimaá, que está muy por encima del nivel de Jésed, Guevurá y Tiféret de Kéter. (Y véase lo escrito en la explicación del versículo "Estos son los viajes", mencionado arriba, acerca de la explicación de "D'os Altísimo, que concede bondades buenas", etc.).

ועמ"ש ע"פ לך לך כי אב רם ח"ע [חכמה עילאה] ושיומשך וירד להשפיע למטה זהו ע"י שנמשך בו מאור הכתר כו' ע"ש. ועמ"ש בביאור ע"פ משה ידבר בענין תלת עלמין דנפיק מתקונא קדמאה).

Y véase lo escrito sobre el versículo "Vete de tu tierra" (Lej Lejá): que Av-ram ("padre exaltado") es la Jojmá superior, y que su extensión y descenso para influir hacia abajo ocurren por medio de que la luz de Kéter se extiende a su interior, etc.; véase allí. Y véase lo escrito en la explicación del versículo "Moshé hablaría", acerca de los tres mundos que surgen del primer tikún.)

והנה עכ"ז [עם כל זה] היניקה ממזלות עם היות שנמשכת ממקום גבוה מח"ס [מחכמה סתימאה] עכ"ז [עם כל זה] נמשך בבחי' ודרך השפעה חיצונית.

Ahora bien, aun así, la nutrición que proviene de los mazalot, aunque se extrae de un lugar elevado, de Jojmá Setimá, se extiende, no obstante, en forma y modo de una influencia exterior.

משא"כ מה שאו"א [שאבא ואימא] מלבישים לחו"ג [לחסד וגבורה] דא"א הוא בא בהם בבחי' פנימית כי ההלבשה שמלבישי זה לזה היא קירוב ותפיסא בעצם ומהות המלוכש בו.

En cambio, cuando Aba e Ima revisten el Jésed y la Guevurá de Arij Anpín, estos llegan a ellos de manera interior; pues el revestimiento con que uno reviste a otro implica cercanía y aprehensión de la esencia y el ser mismos de aquello que queda revestido.

22 וכמו עד"מ התלבשות השכל במדות שמהות השכל ממש נתפס ומתלבש בהמדה והיו לאחדים כמ"כ

[כמו כן] מה שאו"א [שאבא ואימא] מלבישיי [מלבישים] לחו"ג [לחסד וגבורה] דא"א הלכשה זו הוא עד"מ

התלבשות הרצון בהשכל שהוא ג"כ מתאחד עם השכל

Así como, a modo de ejemplo, el intelecto se inviste en los atributos emocionales: la esencia misma del intelecto es captada y se inviste en el atributo, y ambos se vuelven uno. Del mismo modo, cuando Aba e Ima invisten el Jésed y la Guevurá de Arij Anpín, esta investidura es, a modo de ejemplo, como la investidura de la voluntad en el intelecto, que también se vuelve una con él;

כמו עד"מ שמחמת רצונו לא יזו דבר נתהווה אצלו שכל וטעם לאותו הדבר וכמ"ש וירח ה' את ריח הניחוח ויאמר כו' לא אוסף עוד כו' כי יצר לב האדם רע מנעוריו.

como, por ejemplo, cuando, debido a su voluntad de que algo suceda, se forma en él una razón intelectual para que suceda. Y como está escrito: "Havaia percibió el aroma grato y dijo", etc., "No volveré a", etc., "porque la inclinación del corazón del hombre es mala desde su juventud".

הרי טענה זו דיצר לב האדם רע שמתחלה נמשך ממנה חובה אח"כ נולד בה טוב טעם לזכות והמלמד חובה מלמד זכות

Pues este argumento —que la inclinación del corazón del hombre es mala—, del cual al principio se derivó una acusación, después dio origen a una buena razón en favor del mérito; y quien presenta argumentos para condenar también los presenta para absolver.

והיינו ע"י התגלות הרצון עליון בחכמה ומטה החכמה כלפי חסד כפי בחי' הרצון שהוא אריך אנפין ורב חסד כו' וזהו בחי' התלבשות שעצמיות המדות שבכתר מתלבשים באו"א [באבא ואימא].

Esto sucede mediante la revelación de la voluntad suprema en Jojmá, que inclina a Jojmá hacia el Jésed, de acuerdo con el nivel de la voluntad, que es Arij Anpín, "abundante en bondad", etc. Este es el nivel de investidura: la esencia misma de los atributos que están en Kéter se inviste en Aba e Ima.

משא"כ מה שיונקים ממזלות אין זה התלבשות רק בחי' יניקה ממזלות וגם זאת היניקה נמשך רק ע"י בחי' שערות לבד.

En cambio, lo que reciben de los mazalot no es investidura, sino solo el nivel de nutrición proveniente de los mazalot; y esta nutrición también se transmite únicamente a través del nivel de los cabellos.

23 והענין כי מחוייג [מחסד וגבורה] דא"א שהם ז"ת [זי תחתונות] דא"א יוכל לבא ההשפעה באו"א [באבא ואימא] בבחי' התלבשות ממש מעצמיות חוייג [חסד וגבורה] ובבחי' סדר השתלשלות עילה ועלול ומהם נתהוו עיקר מהות

El punto es que desde Jésed y Guevurá de Arij Anpín, que son las siete Sefirot inferiores de Arij Anpín, el flujo puede llegar a Aba e Ima mediante una investidura propiamente dicha, desde la esencia misma de Jésed y Guevurá, y siguiendo el orden de la cadena descendente de causa y efecto; y de ellos llegó a ser la esencia misma de

או"א [אבא ואימא] אכן ההגדלה והריבוי עד שע"ז יוכל להשפיע למטה נמשך ממקום עליון יותר היינו מח"ס [מחכמה סתימאה] והוא מלמעלה מסדר ההשתלשלות עילה ועלול ולכך לא שייך התלבשות וגם נמשך רק דרך בחי' שערות כו'

Aba e Ima. Sin embargo, el crecimiento y el aumento que les permiten influir hacia abajo provienen de un lugar más elevado, es decir, de Jojmá Stimaá, que está por encima del orden de la cadena descendente de causa y efecto. Por eso, no cabe hablar aquí de investidura; además, el flujo llega únicamente por medio del nivel de los cabellos, etc.

(ועמ"ש בספר מבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ה וז"ל [זוה לשוננו] דוגמת רישא תניינא דאריך שמתלבש ב"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] ולא באברים לרוב העלמו עכ"ל [עד כאן לשוננו] והיינו בחי' אין שע"ז נאמר והחכמה מאין תמצא ואינו מתלבש באברים שהם חוייג [חסד וגבורה] דאריך כ"א ב"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהם המזלות כו').

(Y véase lo escrito en el libro Mevo She'arim, Sha'ar 3, parte 2, al final del capítulo 5, y estas son sus palabras: "A modo de la segunda cabeza de Arij, que se inviste en los trece tikunei dikná y no en los miembros, debido a su gran ocultamiento". Fin de la cita. Este es el nivel de ayin (nada), respecto del cual está dicho: "Y la Jojmá se encuentra a partir de ayin (nada)"; no se inviste en los miembros, que son Jésed y Guevurá de Arij, sino únicamente en los trece tikunei dikná, que son los mazalot, etc.)

וזהו ענין כשב. שיי"ן קודם לבי"ת. אות הכ"ף היינו בחי' כתר והשין הקודם לבי"ת היינו חגי"ת [חסד גבורה תפארת] דאריך המדות שבכתר. שמהם נמשך הבי"ת היינו או"א [אבא ואימא] תרין ריעין שמלבישים לחגי"ת [לחסד גבורה תפארת] דא"א כנ"ל.

Y este es el significado de kesev, con la shin antes de la bet: la letra kaf corresponde al nivel de Kéter, y la shin que precede a la bet corresponde a Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij, los atributos que están en Kéter; de ellos proviene la bet, es decir, Aba e Ima, los "dos compañeros", que se invisten en Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij Anpín, como se explicó anteriormente.

24 והנה לכאורה הרי יש ג' מוחין היינו חב"ד [חכמה בינה ודעת] ולמה נזכר רק בי"ת שהם רק חו"ב [חכמה ובינה].

Ahora bien, aparentemente hay tres mojin, es decir, Jojmá, Biná y Daat; entonces, ¿por qué se menciona solamente la bet, que representa únicamente Jojmá y Biná?

אמנם הענין הוא כמ"ש בס"י [בספר יצירה] עשר ולא אחד עשר הגם שעם הדעת הם י"א אך כשהכתר נמנה אין הדעת נמנה כי הדעת אינו נחשב לספ"י [לספירה / לספירות] בפ"ע [בפני עצמו]

Sin embargo, el asunto es como está escrito en Sefer Yetzirá: "Diez y no once". Aunque con Daat serían once, cuando se cuenta Kéter, Daat no se cuenta, pues no se considera una sefirá independiente;

רק הוא בחי' ממוצע ליחד ולחבר חו"ב [חכמה ובינה] וכמ"כ [וכמו כן] דעת המתפשט במדות הוא המקשר השכל במדות ואינו נחשב בחי' בפ"ע [בפני עצמו] והוא פנימית המדות וחיותן כו' וכ"ז [וכל זה] הוא ענין כשב השי"ן קודם לבי"ת.

sino que es un nivel intermedio que une y conecta Jojmá y Biná. Del mismo modo, el Daat que se extiende a los atributos emocionales es lo que vincula el intelecto con los atributos, y no se considera un nivel independiente; además, es la dimensión interior de los atributos y su fuerza vital, etc. Todo esto corresponde a kesev, con la shin antes de la bet.

אמנם אח"כ נמשך מחו"ב [מחכמה ובינה] למטה חג"ת [חסד גבורה תפארת] דז"א ואז נק' כבש הבי"ת קודם לשי"ן. כי השין היינו חג"ת [חסד גבורה תפארת] דז"א שהם מקבלים ונמשכים מחו"ב [מחכמה ובינה] בחי' בית כנ"ל

Sin embargo, después, Jésed, Guevurá y Tiféret de Zeir Anpín descienden desde Jojmá y Biná, y entonces se lo llama keves, con la bet antes de la shin; pues la shin representa Jésed, Guevurá y Tiféret de Zeir Anpín, que reciben y descienden de Jojmá y Biná, el nivel de la bet, como se mencionó arriba.

(וזהו ענין המדות הנמשכים מהשכל משא"כ שין דכשב היינו המדות עליונות שלמעלה מהשכל וכנודע מענין טורי חשוכא וטורי נהורא ועמ"ש ע"פ שניך כעדר הרחלים כו' ועמ"ש בביאור ע"פ מים רבים כו')

(Y este es el asunto de los atributos que descienden del intelecto; en cambio, la shin de kesev representa los atributos superiores, que están por encima del intelecto, como se sabe por el asunto de las "montañas de oscuridad" y las "montañas de luz". Véase también lo escrito sobre el versículo "Tus dientes son como un rebaño de ovejas", etc.; y véase lo escrito en la explicación del versículo "Muchas aguas", etc.,

אם יתן איש מענין ב' בחי' מדות הנ"ל ועמ"ש בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה בענין ז"א בעתיקא אחיד ותליא ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שימני כחותם)

"si un hombre ofreciera", acerca de los dos niveles de atributos mencionados arriba; y véase lo escrito en el maamar que comienza "Para comprender la explicación del asunto de 'Los Patriarcas son ellos mismos el Carruaje'", acerca de "Zeir Anpín está unido y depende de Atiká"; y véase lo escrito sobre esto en la explicación del versículo "Ponme como un sello").

וזהו נעשה ונמשך על ידי יעקב אשר הוא בריח התיכון קו האמצעי שממשיך מכתרוחכמה בז"א וכמ"ש בזהר תרומה דקע"ה ע"ב.

Y esto se realiza y desciende por medio de Yaakov, quien es la barra central, la línea media, que hace descender desde Kéter y Jojmá hacia Zeir Anpín, como está escrito en el Zóhar, Terumah, folio 175b.

וזהו והכשבים הפריד יעקב היינו מה שהיה שי"ן קודם לבי"ת היינו כמו שהיה קודם השפעת חו"ב [חכמה ובינה] למטה בז"א והיו חו"ב [חכמה ובינה] מקבלים מחג"ת [מחסד גבורה תפארת] דאריך.

Y este es el significado de "Y los corderos (kesavim) Yaakov separó": es decir, la situación en que la shin estaba antes de la bet, como era antes de que Jojmá y Biná fluyeran hacia abajo, a Zeir Anpín, cuando Jojmá y Biná recibían de Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij.

המשיך יעקב מבחי' זו גם לעולם הפירוד היינו שימושך מחו"ב [מחכמה ובינה] המוחין לחג"ת [לחסד גבורה תפארת] דז"א ויהי' [ויהיה] כבש אשר השי"ן חג"ת [חסד גבורה תפארת] דז"א יקבלו מחו"ב [מחכמה ובינה] בי"ת המקבל מכ"ף כתר כו'.

Yaakov atrajo desde este nivel también al mundo de la separación; es decir, que los mojin se extiendan desde Jojmá y Biná hacia Jésed, Guevurá y Tiféret de Zeir Anpín, y que sea keves, en el que la shin —Jésed, Guevurá y Tiféret de Zeir Anpín— recibirá de Jojmá y Biná, la bet, que recibe de la kaf, Kéter, etc.

25 ופי' הפריד שמזה נמשך שיהי' [שיהיה] שני בחי' לאה ורחל וע"ז נאמר את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני כו' ונק' זיווג יעקב ורחל.

Y el sentido de “separó” es que de ello se desprenden dos niveles, Leá y Rajel; y acerca de esto se dice: “El primer cordero lo ofrecerás por la mañana, y el segundo cordero”, etc.; y esto se llama la unión de Yaakov y Rajel,

וכן עם לאה. וענין המשכה זו היינו שימושך הביטול העליון גם למטה בעולם הפירוד וזהו והכשבים הפריד כו'

y asimismo con Leá. El sentido de esta atracción hacia abajo es que la autoanulación suprema también se extienda hacia abajo, al mundo de la separación; y esto es “Y separó los corderos”, etc.

והיינו ע"י שנעשה בחי' כבש שנמשך הארת הכתר ומוחין דאז"א [דאבא ואימא] בחג"ת [בחסד גבורה תפארת] דז"א ומז"א לרחל מקור דבי"ע כנ"ל.

Y esto ocurre cuando se alcanza el nivel de keves, en el que la iluminación de Kéter y los mojin de Aba e Ima se atraen hacia Jésed, Guevurá y Tiféret de Zeir Anpín, y de Zeir Anpín a Rajel, la fuente de Beriá, Yetzirá y Asiá, como se mencionó antes.

26 ואמנם ענין הנפת שני הכשבים בשבועות היינו לשרשן ומקורן לבחי' כשבים היינו שבחי' כבש שהשי"ן למטה מן הבי"ת יתעלה לשרשו ומקורו בחי' כשב שהשי"ן לפני הבי"ת.

Sin embargo, el sentido de la elevación de los dos corderos en Shavuot es [elevarlos] a su raíz y fuente, al nivel de kesavim; es decir, que el nivel de keves, en el que la shin está debajo de la beis, se eleve a su raíz y fuente, al nivel de kesev, en el que la shin está antes de la beis;

דהיינו שיתעלה ז"א לשרשו ומקורו חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאריך שלמעלה מחו"ב [מחכמה ובינה] וזהו והניף הכהן אותם כו' לפני הוי' למעלה מהחכמה כו'.

es decir, que Zeir Anpín se eleve a su raíz y fuente, Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij, que están por encima de Jojmá y Biná. Y este es [el sentido de] "El kohén los elevará", etc., "ante Havaíá": por encima de Jojmá, etc.

27 והנה כשהשי"ן למטה מהבי"ת נצרך להמתיק דיני לאה ורחל שלא יהי' [יהיה] יניקת החיצונים מבחי' השי"ן ח"ו [חס ושלום] דהינו מהמדות וכנזכר בזהר ר"פ בראשית גבי עאלת אות שי"ן כו' אמר לה יאות אנת וטב אנת וקשוט אנת

Ahora bien, cuando la shin está debajo de la bet, es necesario endulzar los juicios de Leá y Rajel, para que las fuerzas externas no reciban sustento del nivel de la shin, D'os libre; es decir, de los atributos. Como se menciona en el Zohar, al comienzo de Parshat Bereshit, respecto de "Entró la letra shin", etc.: "Él le dijo: 'Eres apropiada, buena y verdadera;'

אבל הואיל ואתון דזיפוא נטלין לך למהוי עמהון ואז נקי שקר ע"ש והיינו ענין יניקת החיצונים מהמדות עליונות דאות שי"ן וע' בזהר הרקיע שם.

"pero, puesto que las letras de la falsedad te toman para que estés con ellas", entonces se la llama sheker (falsedad). Véase allí. Este es el asunto del sustento que las fuerzas externas reciben de los atributos superiores de la letra shin. Véase también el Zohar HaRakia allí.

(וע' בזהר פ' מקץ דר"ד א'. ובפ' תרומה דקמ"ח ב'. וע' בפע"ח [בפרי עץ חיים] בכוונת קבלת שבת). ולכן מקריבין התמיד בבחי' התעוררות רחמים שלא יומשך האור רק בקדושה כו':

(Véase también el Zohar, Parshat Miketz, folio 204a, y Parshat Terumá, folio 148b; y véase Pri Etz Chaim, sobre la intención de Kabbalat Shabat.) Por eso se ofrece el sacrificio diario en calidad de despertar de la compasión, para que la luz se extienda únicamente a la santidad, etc.:

28 אמנם כשמניפין בחי' כבש לשרשו בחי' חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאריך שנק' כשב שם אין שום שליטה ויניקה כלל לחיצונים

Pero cuando se eleva mediante la ofrenda mecida el nivel de keves hasta su raíz, el nivel de Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij, que se llama kesev, allí las fuerzas externas no tienen ningún dominio ni reciben sustento en absoluto.

(וי"ל [ויש לומר] רמז לזה בכתוב ממ"ש בפי אמור שור או כשב כו' ואח"כ נאמר והניף אותם כו' היינו שהתנופה לבחי' כשב שהשי"ן קודם לבי"ת כו'.

(Y puede decirse que hay una alusión a esto en el versículo, en lo que está escrito en Parshat Emor: "Un toro o un kesev", etc.; y después se dice: "Y los elevará mediante la ofrenda mecida", etc. Es decir, la ofrenda mecida eleva al nivel de kesev, en el que la shin precede a la bet, etc.).

והנה י"ל [יש לומר] כבש התנהגות השי"ן מדות ע"י המוחין והוא ע"ד רך כקנה עולם התיקון אכן כשב השי"ן קודם לבי"ת המדות שלמעלה מהשכל והם בבחי' תוקף המדות ואעפ"כ [ואף על פי כן] תיקון והתכללות וכענין עקודים בכלי אחד כו' וכנז' [וכנזכר] לעיל):

Ahora bien, puede decirse que keves es la conducción de la shin —los atributos— por medio de los mojin, y esto corresponde al modo de "suave como una caña", el Mundo de Tikún; en cambio, ke-sev, con la shin antes que la bet, son los atributos que están por encima del intelecto. Estos se encuentran en el modo de intensidad de los atributos, y aun así están en Tikún y en interinclusión, como en el caso de Akudim, en una sola vasija, etc., como se mencionó arriba).

29 ו אך הנה תנופת שני הכבשים היו עם שתי הלחם דוקא ואיתא במשנה (פ"ה דמנחות) נותן שתי הלחם ע"ג [על גב] שני הכבשים כו'.

6. Pero ahora bien, la ofrenda mecida de los dos corderos se hacía específicamente junto con los dos panes. Y se enseña en la Mishná (capítulo 5 de Menajot): "Coloca los dos panes encima de los dos corderos", etc.

ולהבין מדוע הי' [היה] הלחם מלמעלה הרי מדרגת חי נכבד במעלה מצומח אך הענין כמו שהאדם אף שהוא מדבר וגבוה הרבה מדצ"ח [מדומם צומח חי] אעפ"כ [אף על פי כן] בשרשן נלקחו הדצ"ח [הדומם צומח חי] מבחי' עליונה יותר מהאדם

Y para entender por qué el pan estaba arriba, siendo que el nivel del animal es más elevado que el del vegetal: la cuestión es que, así como el hombre, aunque es un ser parlante y está muy por encima de lo inanimado, lo vegetal y lo animal, sin embargo, en su raíz, lo inanimado, lo vegetal y lo animal proceden de un nivel más elevado que el hombre,

דהיינו ענין עולם התהו הגבוה מעולם התיקון רק שנפלו למטה יותר מהאדם ע"י שבה"כ [שבירת הכלים] ולכן האדם מקבל חיותו מדצ"ח [מדומם צומח חי].

es decir, la cuestión del Mundo de Tohu, que es más elevado que el Mundo de Tikún; solo que ellos cayeron más abajo que el hombre a causa de la ruptura de las vasijas, y por eso el hombre recibe de lo inanimado, lo vegetal y lo animal su fuerza vital —

כמ"כ [כמו כן] בדצ"ח [בדומם צומח חי] עצמן עם היות ששרש כולן מעולם התהו אך גם בתהו יש מדרגות רבות זו למעלה מזו וכשנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים]

del mismo modo, también entre lo inanimado, lo vegetal y lo animal mismos: aunque la raíz de todos ellos procede del Mundo de Tohu, también en Tohu hay muchos niveles, uno por encima de otro; y cuando cayeron en la ruptura de las vasijas,

הנה מה שהיה שם גבוה יותר נפל למטה יותר כנודע ממשל נפילת אבן מראש החומה כו' וכמ"ש באור החיים בענין אריה ושור וכמ"ש במ"א.

lo que allí era más elevado cayó más abajo, como se sabe por la analogía de una piedra que cae desde lo alto de una muralla, etc.; y como está escrito en el Or HaJaim acerca del león y el toro, y como se explica en otro lugar.

30 ועד"ז בענין דצ"ח [דומם צומח חי] שצומח הוא מדרגה שלמטה יותר ממדרגת החי היינו לפי ששרשו בתהו גבוה יותר משרש החי.

Y siguiendo esta misma idea en cuanto a lo inanimado, lo vegetal y lo animal: lo vegetal es un nivel inferior al nivel de lo animal porque su raíz en el Tohu es más elevada que la raíz de lo animal.

ולכן בנפילתו למטה בשבה"כ [בשבירת הכלים] לא יכול להתלבש בבחי' חי רק במדרגה שלמטה מזה היינו בחי' צומח

Por eso, al caer hacia abajo en la ruptura de las vasijas, no pudo revestirse en el nivel de lo animal, sino únicamente en el nivel inferior a este, el nivel de lo vegetal.

ולכן החי ניזון ומקבל חיותו מהצומח וגם האדם שניזון משניהם אעפ"כ [אף על פי כן] לחם דייקא לבב אנוש יסעד משא"כ בשר אף שמרבה דם אינו משביע כמו הלחם,

Por eso, lo animal se nutre y recibe su fuerza vital de lo vegetal; y el hombre también se nutre de ambos. Sin embargo, es específicamente “el pan [el que] sustenta el corazón del hombre”, mientras que la carne, aunque aumenta la sangre, no satisface como el pan.

ולכן אין מברכים ברכת המזון רק על הלחם דייקא והיינו לפי ששרש הצומח (ובפרט לחם וחטה דעת כו')

Por eso, la Bendición después de las comidas se recita específicamente solo por el pan. Esto se debe a que la raíz de lo vegetal (y, en especial, la del pan y el trigo, que es Daat, etc.)

שרשו גבוה בתהו משרש החי וע"כ אף שנפל למטה יותר מ"מ מעלת שהוא משביע נשאר בו יותר מבחי.

es más elevada en el Tohu que la raíz de lo animal. Por eso, aunque cayó más abajo, la cualidad de satisfacer permaneció en ella en mayor medida que en el nivel [de lo animal].

ולכן כשמניפים שתי הלחם ושני הכבשים לשרשן אז הלחם מלמעלה כי שם בשרשן הם גבוהים יותר

Por eso, cuando se agitan las dos hogazas y los dos corderos para elevarlos a su raíz, el pan queda arriba, pues allí, en su raíz, es más elevado.

לכן אדרבה עליית שני הכבשים כ"כ [כל כך] למעלה הוא באמצעות שתי הלחם שהם אורם יותר גבוה

Por eso, por el contrario, el ascenso de los dos corderos a una altura tan grande se produce por medio de las dos hogazas, cuya luz es más elevada

(ועמ"ש במ"א מענין מ"ש מרע"ה [משה רבינו עליו השלום] מאין לי בשר כו') והיה הנפת הלחם והכבשים בחג השבועות

(Y véase lo que se escribió en otro lugar acerca de lo que dijo Moshé, nuestro maestro, de bendita memoria: "¿De dónde obtendré carne?", etc.). La agitación del pan y de los corderos tenía lugar en la festividad de Shavuot;

כי אחרי שספרו מ"ט ימי העומר בירור נה"ב [נפש הבהמית] והמשכת מ"ט שיערי בינה ואז בחג השבועות התגלות שער החמשים המשכת הכתר כו' אז מניפים שני הכבשים היינו לשרשן ומקורן לבחי' כשבים.

pues, después de haber contado los cuarenta y nueve días del Ómer, [se produce] el refinamiento del alma animal y la atracción de las cuarenta y nueve puertas de Biná; entonces, en la festividad de Shavuot, [viene] la revelación de la quincuagésima puerta, la atracción de Kéter, etc.; entonces se agitan los dos corderos, es decir, hacia su raíz y su fuente, hacia el nivel de los kesavim.

31 ועלייתם זו הוא ע"י שתי הלחם מטעם הנ"ל והיינו כי שתי הלחם נגד תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ

[ותורה שבעל פה]

Y esta elevación de ellos se produce mediante los dos panes, por la razón mencionada antes. Es decir, los dos panes corresponden a la Torá Escrita y la Torá Oral,

היינו ח"ע [חכמה עילאה] וחכמה תתאה חכמה בראש וחכמה בסוף תשב"כ [תורה שבכתב] הוא כ"ב אתוון ונק' חטה וזהו לחם א' בחי' ח"ע [חכמה עילאה] ולחם הב' הוא נגד בחי' ח"ת [חכמה תתאה] תשב"ע"פ [תורה שבעל פה].

es decir, Jojmá Ilaá (la Jojmá superior) y Jojmá Tataá (la Jojmá inferior), "Jojmá al comienzo y Jojmá al final". La Torá Escrita consta de las veintidós letras y se llama jitá (trigo); este es el primer pan, el nivel de la Jojmá superior; y el segundo pan corresponde al nivel de la Jojmá inferior, la Torá Oral.

והנה יש מעלה בתשב"ע"פ [בתורה שבעל פה] אשר בה מבואר גילוי הרצון שבמצוה איך ומה לעשות הציצית ותפילין (ועמ"ש במ"א בביאור ע"פ לכן אמור לבנ"י [לבני ישראל])

Ahora bien, la Torá Oral tiene una ventaja, pues en ella se explica la revelación de la voluntad contenida en la mitzvá: cómo y qué hacer, en el caso de los tzitzit y los tefilín (y véase lo escrito en otro lugar, en la explicación del versículo "Por eso, di a los hijos de Israel").

אכן יש בתשב"כ [בתורה שבכתב] מה שאין בתשב"ע"פ [בתורה שבעל פה] והוא ענין הטעמים זרקא מקף שופר כו' שהם נגינות

Sin embargo, la Torá Escrita tiene algo que no se encuentra en la Torá Oral: el asunto de los signos de cantilación (taamim) —zarka, makaf, shofar, etc.—, que son melodías.

וזהו ויהי שירו חמשה ואלף ואין בתשב"ע"פ [בתורה שבעל פה] שום ביאור ע"י (ועמ"ש בד"ה תורה צוה בפ' וזאת הברכה). והענין כמו עד"מ בהשגת השכל יש ב' בחי'.

Y esto es [lo que significa] "y sus canciones fueron mil y cinco"; y en la Torá Oral no hay explicación alguna de esto (y véase lo escrito en el discurso que comienza "La Torá ordenó", en la parashá Vezot Haberajá). La idea es que, a modo de analogía, en la comprensión intelectual hay dos niveles.

הא' מה שיכול לפרש ולהביא השכל בדיבור או בכתב והבחי' הב' הוא עצם השכל ועומק המושג מה שאינו יכול להסביר כלל בדבור.

El primero es aquello que uno puede explicar y transmitir del concepto mediante el habla o la escritura; el segundo nivel es la esencia del concepto y la profundidad de lo comprendido, que uno no puede explicar en absoluto con palabras.

אמנם עכ"ז [עם כל זה] ע"י רמיזא יוכל לגלות דבר עצם השכל וזהו ענין לחכימא ברמיזא. ויובן יותר ע"ד מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים]

Sin embargo, aun así, mediante una insinuación se puede revelar algo de la esencia del concepto; este es el sentido de "para el sabio, basta una insinuación". Y se comprenderá mejor a la luz de lo escrito en Pri Etz Jaim

(שט"ז פ"א) שהשיג האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] בשעת השינה בשבת רזין עילאין מה שלא יספיק לדרוש זה בשמונים שנה.

(Shaar 16, capítulo 1): que el Arizal, de bendita memoria, captó durante su sueño en Shabat secretos sublimes que no bastarían ochenta años para exponer.

והיינו לפי שהשגתו היה בבחי' ראי' [ראיה] עצם החכמה ולא בבחי' שמיעה והבנה ולכן במעט רגע יוכל להשיג ולראות מה שיצטרך זמן רב לפרש בדבור כו'.

Esto se debe a que su aprehensión era del modo de ver la esencia de Jojmá, y no del modo de oír y comprender; por eso, en un breve instante podía aprehender y ver aquello que requeriría mucho tiempo explicar con palabras, etc.

32 וכעין זה עד"מ הוא ענין לחכימא ברמיזא שא"צ [שאינ צריך / שאינו צריך] לזה הקדמת דברים והסבר כ"א ע"י הרמיזא משיג עצם השכל ושרשו.

Y algo semejante, a modo de analogía, es la idea de "para el sabio, una insinuación": no requiere una introducción de palabras ni una explicación, sino que, mediante la insinuación, se capta la esencia del concepto y su raíz.

ועד"ז הוא ענין הטעמים והנגינות שבתושב"כ [שבתורה שבכתב] שהם כמו רמזות עד"מ שע"ז מתגלה אפס קצה מח"ע [מחכמה עילאה] מה שלא יוכל לבוא ולהתגלות באותיות התורה

En esta misma línea está la cuestión de los signos de cantilación y las melodías de la Torá Escrita, que son como insinuaciones, a modo de analogía, y mediante ellas se revela una mínima fracción de la Jojmá superior: aquello que no puede manifestarse ni revelarse en las letras de la Torá,

דהיינו מה שא"א להתגלות בדבור. שמה שנמשך בדבור ואותיות זהו רק חיצוניות ח"ע [חכמה עילאה]
נובלות חכמה

es decir, aquello que no puede revelarse en el habla. Pues lo que se transmite mediante el habla y las letras es solo la dimensión exterior de la Jojmá superior, novlot Jojmá ("el fruto caído" de la sabiduría);

אבל הגילוי מפנימיות ועצמיות ח"ע [חכמה עילאה] א"א להתגלות בדבור ואותיות וכענין מעשה דהאריז"ל
[דהאר"י זכרנו לברכה] הנ"ל שלא יספיק דבור שמונים שנה כו' וגילוי זה רק ע"י טעמים ונגינות כו'.

pero la revelación de la dimensión interior y la esencia de la Jojmá superior no puede manifestarse en el habla ni en las letras, como en el relato del Arizal mencionado anteriormente: ochenta años de habla no bastarían, etc.; y esta revelación solo se da mediante los signos de cantilación y las melodías, etc.

33 ושרש ענין זה דשתי הלחם ע"ג [על גבין] שני הכבשים הוא עפמשנ"ת [על פי מה שנתבאר] לעיל דמה שאו"א
[שאבא ואימא] יונקים ממזלות דאריך זהו בחי' הגבה מאד נעלה יותר ממה שמלבישים לחו"ג [לחסד וגבורה]
דא"א

Y la raíz de este asunto de los dos panes sobre los dos corderos se entiende conforme a lo explicado anteriormente: que el flujo de vitalidad que Aba e Ima reciben de los mazalot de Arij es un nivel muy elevado, mucho más excelso que el hecho de que se revistan en Jésed y Guevurá de Arij Anpín;

כי הוא המשכה מבחי' עתיק שמאיר ע"י ג"ר [גי ראשונות] דא"א בבחי' מזלות דנפקי ממו"ס [ממוחא סתימאה]
כו' ובחי' עתיק הוא בחי' תחתונה שבמאציל (ועמ"ש מזה בד"ה יו"ט [יום טוב] של ר"ה [ראש השנה] שחל להיות בשבת).

pues se trata de un flujo que desciende del nivel de Atik, que ilumina por medio de las tres primeras Sefirot de Arij Anpín en la modalidad de los mazalot que emanan de Moja Stimaá (el cerebro oculto), etc.; y el nivel de Atik es el nivel inferior dentro del Emanador (véase también lo escrito sobre esto en el discurso que comienza «En Yom Tov de Rosh Hashaná que cae en Shabat»).

נמצא זהו גילוי בחי' עליונה יותר הרבה וזהו דשתי הלחם למעלה משני הכבשים כי תנופת הכבשים לבחי' כשבים היינו לחג"ת [לחסד גבורה תפארת] דא"א.

Resulta, entonces, que esto es una revelación de un nivel mucho más elevado; y por eso los dos panes están por encima de los dos corderos. Pues el balanceo de los corderos se dirige al nivel de los kesavim, es decir, a Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij Anpín;

ותנופת שתי הלחם אורייתא דמחוי"ב [דמחכמה ובינה] נפקת מניפין אותן לשרשן ומקורן ב' מזלות דנפקי ממו"ס [ממוחא סתימאה] כי לחם בגימ' [בגימטריא] מזלא שמשם שרש המשכת הלחם (וכמ"ש במק"מ [במקדש מלך] בפ"י הזהר תרומה דף קנ"ג קנ"ה ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם).

y los dos panes —«la Torá emana de Jojmá y Biná»— se balancean hacia su raíz y fuente, los dos mazalot que emanan de Moja Stimaá; pues lejem (pan) tiene el mismo valor numérico que mazalá, de donde proviene la raíz del flujo del pan (como está escrito en el Mikdash Melej, en su explicación del Zóhar, Terumá, folios 153 [y] 155, y en el Ramaz allí).

ועוי"ל [ועוד יש לומר] בענין תנופת שתי הלחם עפמ"ש [על פי מה שכתוב] הרמ"ז [הרב משה זכות] ר"פ קרח בפ"י הנחמדים מזהב ומפז כו' ששרש ומקור התורה הוא דעת דסתמו חו"ג [חסד וגבורה] מ"ע [מצות עשה] ומל"ת [ומצות לא תעשה] כו'

Y puede proponerse además, respecto del balanceo de los dos panes, de acuerdo con lo que escribe el Ramaz al comienzo de la parashá de Koraj, al explicar «más deseables que el oro, que el oro fino», etc.: que la raíz y fuente de la Torá es Daat, en la que están ocultos Jésed y Guevurá, los mandamientos positivos y los mandamientos prohibitivos, etc.

וי"ל [ויש לומר] שע"ז רומז תנופת שתי הלחם כי חטה הוא דעת ושתי הלחם היינו מ"ע [מצות עשה] ומל"ת [ומצות לא תעשה] כו'

Y puede decirse que a esto alude el balanceo de los dos panes: el trigo es Daat, y los dos panes son los mandamientos positivos y los mandamientos prohibitivos, etc.

והם ג"כ תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] כי תשב"ע"פ [תורה שבעל פה] הוא בבחי' מדרגת ל"ת [לא תעשה] שרובה סייגים וגדרים וכמ"ש במ"א.

Y también representan la Torá Escrita y la Torá Oral, pues la Torá Oral corresponde al nivel de los mandamientos prohibitivos, la mayoría de los cuales son cercos y salvaguardas, como se explica en otro lugar.

34 וזהו דשתי הלחם למעלה משני הכבשים אף לאחר עליית הכבשים לשרשן בחג"ת [בחסד גבורה תפארת] דאריך כי בחי' דעת שרש ומקור התורה הוא דעת דעתיק כמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] שם והוא למעלה מעלה מחג"ת [מחסד גבורה תפארת] דאריך.

Y esto explica [por qué] los dos panes están por encima de los dos corderos incluso después de que estos ascienden a su raíz en Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij: pues el nivel de Daat, la raíz y fuente de la Torá, es el Daat de Atik, como escribe allí el Ramaz, y está muy por encima de Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij.

גם לפי המבואר למעלה בענין כשב שהבי"ת רומז לחו"ב [לחכמה ובינה] ומה שאין הדעת נמנה היינו לפי שהכתר נמנה וא"כ צ"ל דהמשכה מבחי' חיצונית הכתר.

Además, según lo explicado arriba acerca de kesev, que la letra bet alude a Jojmá y Biná, y que Daat no se cuenta porque Kéter sí se cuenta, si es así, debe decirse que la emanación desciende del nivel de la dimensión exterior de Kéter.

אבל בחי' דעת דעתיק היינו המשכה מפנימית הכתר כו' (ועמ"ש במ"א ע"פ והשיבו את לחמכם במשקל לבחי' מתקלא ועיין עוד מזה בביאור ע"פ החלצו מאתכם כו')

Pero el nivel del Daat de Atik es una emanación desde la dimensión interior de Kéter, etc. (Véase también lo escrito en otro lugar sobre el versículo "Y les devolverán su pan por peso", [entendido como una referencia] al nivel de la Balanza (matkalá); y véase además sobre esto la explicación del versículo "Armados de entre ustedes", etc.).

וגם המשכה זו נמשך ע"י ב' מזלות דא"א שמהם מקבלים או"א [אבא ואימא] שזהו ההמשכה שלמעלה מסדר ההשתלשלות ומ ההתלבשות כו' וכמ"ש במ"א, ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בשם המבוא שערם ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ה.

Y esta emanación también se produce mediante los dos mazalot de Arij Anpín, de los cuales reciben Aba e Ima; pues esta es la emanación que está por encima del orden de la cadena descendente de los mundos y de la investidura, etc., como se explica en otro lugar; véase también lo escrito arriba en nombre de Mevo She'arim, Sha'ar 3, parte 2, final del capítulo 5.

והנה לפי שהתורה נמשכה ממקום עליון מאד לכך יכלה לירד למטה בגשמיות (וכמ"ש במ"א ע"פ לך לך ובד"ה ואהי' [ואהיה] אצלו אמון)

Ahora bien, como la Torá emana de un lugar muy elevado, puede descender abajo, al ámbito físico (como se explica en otro lugar sobre el versículo "Vete" y en el discurso que comienza "Y yo estaba junto a Él como un niño").

ולכך ג"כ ע"י שתי הלחם דייקא הוא ג"כ עליית והנפת ב' הכבשים לשרשן ומקורן כנ"ל

Por eso, también, es precisamente mediante los dos panes que se produce el ascenso y la agitación de los dos corderos hacia su raíz y su fuente, como se mencionó arriba.

וזהו שבתנופת הלחם והכבשים איתא מוליך ומביא מעלה ומוריד מעלה היינו ההעלאה ומוריד היינו שמשם יומשך וירד להתלבש למטה כו' וכנ"ל שכדי להיות ההמשכה למטה הוא ע"י שנמשך דייקא ממקום היותר עליון כו':

Y esto explica [por qué], con respecto a la agitación del pan y de los corderos, se dice: "Los lleva hacia adelante y hacia atrás, los eleva y los baja". "Los eleva" se refiere al ascenso, y "los baja" significa que desde allí la emanación descenderá y se investirá abajo, etc.; como se mencionó arriba, para que se produzca la emanación hacia abajo, esta debe provenir precisamente del lugar más elevado, etc.:

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/emor/6/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak